

Enköpings kommuns delårsrapport augusti 2024

Ärendenummer KS2024/126, 2024-10-29 version 4

**ENKÖPINGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Kommunens styrmodell	4
2.1	Årshjul.....	5
3	Förvaltningsberättelse	6
3.1	Den kommunala koncernen.....	6
3.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
3.3	Händelser av väsentlig betydelse	9
3.4	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	11
3.5	Balanskravsresultat	32
3.6	Väsentliga personalförhållanden.....	33
3.7	Kommunens mål.....	34
3.8	Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige	43
3.9	Förväntad utveckling	45
4	Ekonomisk redovisning	47
4.1	Resultaträkning	47
4.2	Balansräkning	47
4.3	Noter och tilläggsupplysningar.....	49
4.4	Driftredovisning.....	55
4.5	Investeringsredovisning kommunkoncern.....	57
5	Bilagor nämndernas rapporter (separata dokument)	
5.1	Kommunstyrelsen	
5.2	Miljö- och byggnadsnämnden	
5.3	Socialnämnden	
5.4	Tekniska nämnden.....	
5.5	Upplevelsenämnden.....	
5.6	Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden	
5.7	Vård- och omsorgsnämnden	
5.8	Valnämnden	
6	Bilagor bolagens och kommunalförbunds rapporter (separata dokument).....	
6.1	Moderbolag (EMAB)	
6.2	ENA Energi AB.....	
6.3	AB Enköpings hyresbostäder (EHB)	
6.4	Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo.....	
7	Revisionsberättelse (separat dokument).....	

1 Sammanfattning

Prognosen enligt kommunens finansiella mål, resultat exklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, uppgår till minus 37 miljoner kronor. Det motsvarar minus 1,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det är 71 miljoner kronor sämre prognos jämfört med det finansiella målet och budgeten på 34 miljoner kronor för 2024. Underskottet förklaras framför allt av att några nämnder och verksamheten vatten och avlopp (VA) visar negativa prognoser jämfört med budget.

Prognosen inklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar uppgår till 40 miljoner kronor. Det förklaras av högre gatukostnadsersättningar och exploateringsvinster än beräknat samt att några nämnder och VA går med underskott.

Enköpings kommuns moderbolag AB redovisar en prognos för helåret med minus 11 miljoner kronor, vilket är i linje med budget. AB Enköpings Hyresbostäder redovisar en prognos på 17 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse på 3 miljoner kronor jämfört med budgeten på 14 miljoner kronor. ENA Energi AB redovisar en prognos i linje med budget där resultatet är budgeterat till 1 miljon kronor. Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo redovisar en prognos för helåret som har en negativ avvikelse på 4 miljoner kronor gentemot budget.

Kommunkoncernens prognos för 2024 uppgår till 32 miljoner kronor, varav 77 miljoner kronor i exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar. Det är en negativ avvikelse på 7 miljoner kronor gentemot budget.

Kommunkoncernens totala investeringsbudget för 2024 uppgår till 1 449 miljoner kronor, av detta avser 1 144 miljoner kronor kommunens investeringar och 305 miljoner kronor de kommunala bolagens investeringar. Nettoutfall för perioden januari–augusti uppgår till 554 miljoner kronor. Prognosen beräknas till 1 302 miljoner kronor, vilket motsvarar 90 procent av budgeten och ger en avvikelse på 147 miljoner kronor under budget.

Kommunkoncernens låneskuld fortsätter att öka i takt med att nya investeringar behöver finansieras. Skulden uppgick per augusti 2024 till totalt 4 777 miljoner kronor, vilket är en ökning med 238 miljoner kronor sedan årsskiftet och motsvarar 98 tusen kronor per invånare. Det är AB Enköpings Hyresbostäder och Enköpings kommun som har den största delen av låneskulden. Sedan 2020 har låneskulden per invånare ökat med 21 tusen kronor eller 27 procent.

Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) väntas skatteunderlaget öka med 3,5 procent under 2024 och i genomsnitt 4,1 procent per år mellan 2024 och 2027. Det är något lägre än ökningen mellan 2014 och 2023. Ökningstakten dämpas 2024 på grund av oförändrat antal arbetade timmar, men gynnas av ökade pensionsinkomster. Till 2025 återhämtar sig skatteunderlaget tack vare ökad BNP-tillväxt och lägre inflation. Prognosen för skatteunderlaget har justerats upp på grund av en starkare arbetsmarknad. På arbetsmarknaden ökar tillsvidareanställda, medan tidsbegränsade minskar. Sysselsättningsgraden har stärkts, särskilt bland äldre, trots en fortsatt hög arbetslöshet på 8,2 procent som väntas minska först 2026.

Vid början av 2024 uppgick befolkningsmängden i Enköping till 48 292 invånare och prognosen är att kommunen vid utgången av 2024 har en befolkning på ungefär 48 800 invånare, vilket ger en ökning på ungefär 500 invånare under året. Befolkningen i Enköpings kommun fortsatte att växa och fram till mitten av september 2024 hade befolkningen ökat med 242 personer eller 0,5 procent.

God ekonomisk hushållning bedöms genom en samlad bedömning av måluppfyllelsen av de finansiella målen och kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål till år 2027.

Utifrån prognosen i delårsrapporten är bedömningen att kommunen får svårt att uppnå god ekonomisk hushållning för 2024. Det baseras framför allt på att prognosen visar att två av tre finansiella mål inte uppnås. Däremot är bedömningen av kommunens målbild att påbörjade och planerade aktiviteter bidrar till förbättrad trygghet, samhörighet, självständighet och stolthet för kommunens invånare, besökare och medarbetare. Det kommer bidra till att måluppfyllelse nås år 2027.

2 Kommunens styrmodell

All styrning i Enköpings kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Visionen är gemensam för hela kommunkoncernen och ska fungera som en ledstjärna för kommunens utveckling i helhet. Det är kommunfullmäktige som beslutar om kommunens vision. Medborgarfokus och ett hållbart förhållningssätt ska genomsyra allt vi gör.

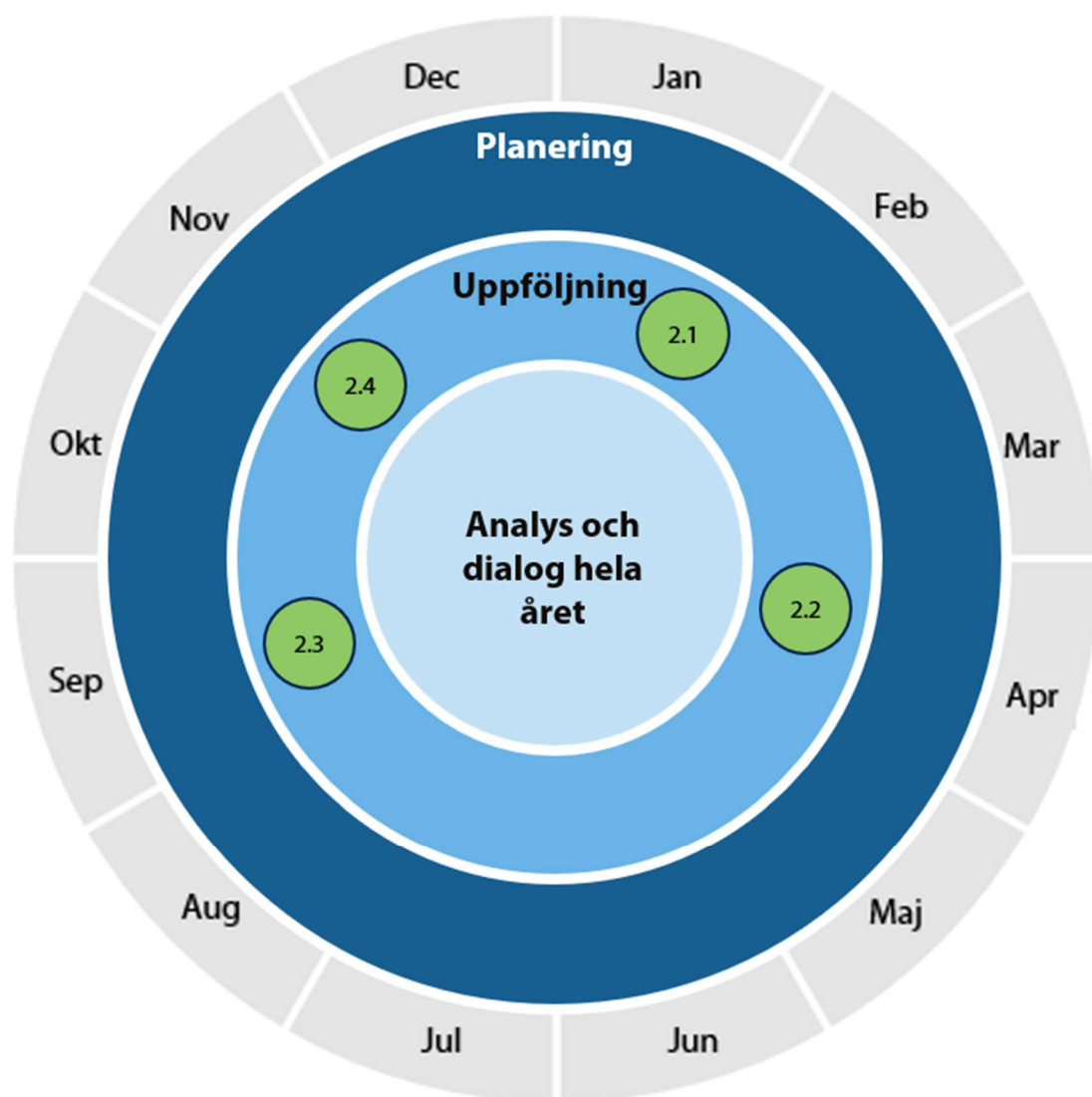
Vart fjärde år beslutar kommunfullmäktige om en långsiktig plan för kommunkoncernen. Den långsiktiga planen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunkoncernen de kommande fyra åren. Kommunfullmäktige beslutar även om andra styrdokument som avser hela kommunen/koncernen.

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

Förutom de politiska nivåerna i vår styrning har även förvaltningar, avdelningar och enheter ett ansvar för sitt eget grunduppdrag. Med god kvalitet som utgångspunkt och inom sina ekonomiska förutsättningar har de mandat att utveckla den egna verksamheten genom att definiera utvecklingsmål och genomföra aktiviteter för att nå målen.

Systematisk planering, uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kommunkoncernens gemensamma uppföljning sker vid fyra tillfällen per år. Det gäller perioderna januari–april, januari–augusti, januari–oktober och för helåret.

2.1 Årshjul

2. Uppföljning

2.1 Verksamhetsberättelse 2023 och uppföljning internkontrollplan 2023

2.2 Tertialrapport april 2024

2.3 Delårsrapport augusti 2024

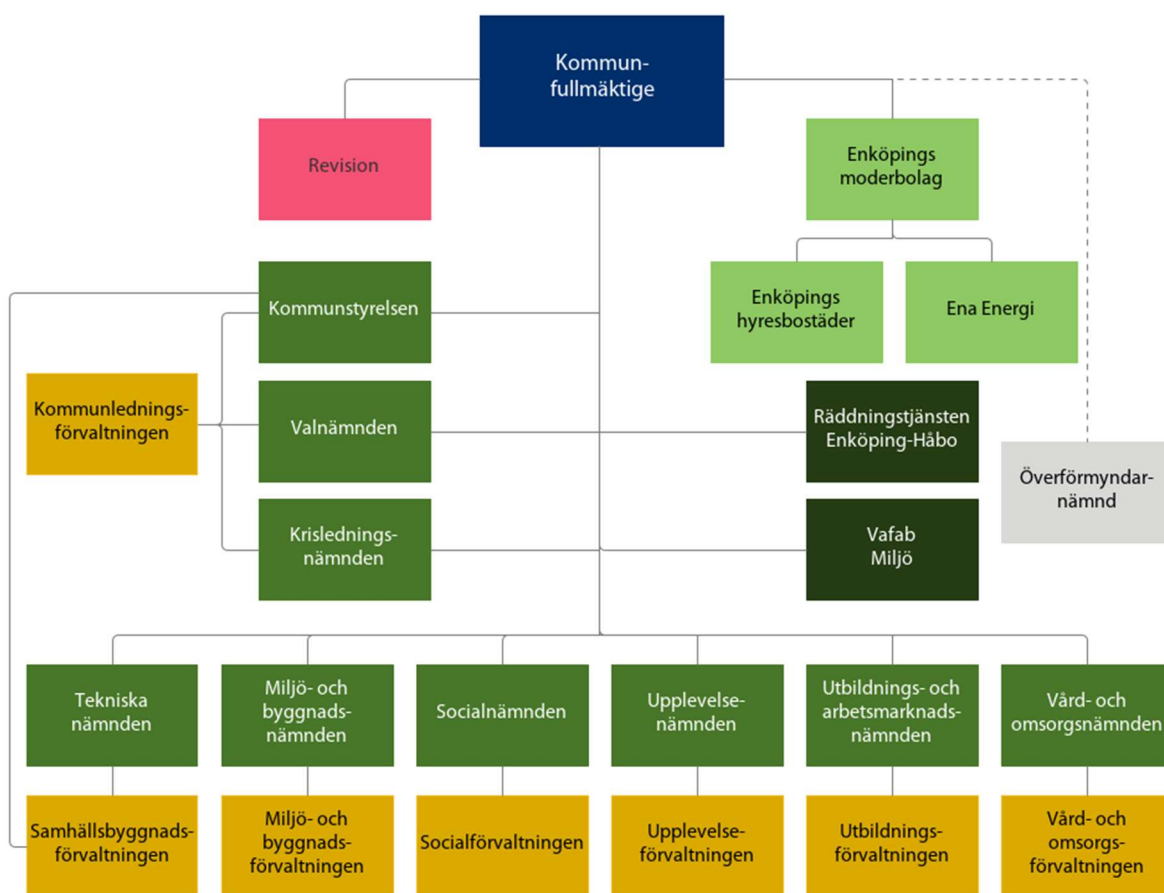
2.4 Ekonomisk rapport oktober 2024

3 Förvaltningsberättelse

I Enköpings kommuns delårsrapport augusti 2024 lämnas en övergripande bild av kommunkoncernens och kommunens uppföljning och prognos. De mål som kommunfullmäktige beslutat om i den långsiktiga planen för 2024–2027 samt ekonomin följs upp.

En fördjupning av respektive nämnds och bolags/förbunds uppföljning och prognos finns i de bilagda delårsrapporterna.

3.1 Den kommunala koncernen

Uppföljning av väsentliga externa utförare

Köp av verksamhet	Andel % av nettokostnad utfall jan-aug 2024	Andel % av nettokostnad budget jan-aug 2024	Antal externa utförare per 31 augusti 2024
Socialnämnden			
Institutionsvård BoU SOL LVU	100 %	97 %	21
Konsulentstöd familjehemsvård	100 %	89 %	18
Våld i nära relation	100 %	39 %	13
Institutionsvård vuxen	100 %	66 %	20
Mottagning	12 %	12 %	1
Öppna insatser vuxen externt stödboende	100 %	100 %	1
Öppna insatser BoU	5 %	5 %	7
Gemensam OH SN	17 %	16 %	3
Kommungemensam verksamhet	4 %	4 %	4
Tekniska nämnden			
Allmän plats Vinterväghållning	54 %	70 %	4
Allmän plats Samhällsbetalda resor	84 %	86 %	1
Allmän plats Parker och planteringar	40 %	36 %	8
Allmän plats Yttre skötsel kommunens fastigheter	57 %	73 %	7
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden*			
Förskola	39 %	39 %	24
Pedagogisk omsorg	7 %	7 %	2
Fritidshem	12 %	12 %	11
Förskoleklass	8 %	8 %	3
Grundskola	21 %	21 %	29
Anpassad grundskola	1 %	1 %	1
Gymnasieskola	29 %	29 %	77
Anpassad gymnasieskola	9 %	8 %	3
Grundläggande vuxenutbildning	11 %	12 %	2
Gymnasial vuxenutbildning	55 %	44 %	14
Vård- och omsorgsnämnden			
Köpta platser	100 %	100 %	27
Hemtjänst	21 %	24 %	9
Korttidsboende	0,4 %	0,4 %	1
Hjälpmedel, dagverksamhet, jour, demensteam	3 %	3 %	3
LSS, daglig verksamhet	9 %	8 %	1
LSS, personlig assistans	47 %	47 %	32

*Externa utförare inom förskola, grundskola, fritidshem och gymnasieskola är egna huvudmän för respektive verksamhet och är alltså inte av kommunen upphandlad verksamhet. Dessa verksamheter regleras genom tillståndsgivning i enlighet med skollagen.

En sammanfattning av nämndernas utförda uppföljning av externa utförare finns under avsnittet "Sammanfattning av utförd uppföljning" i bilagorna för respektives nämnds delårsrapport.

3.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Samhällsekonomi

Sverige bedöms vara på väg in i en ekonomisk återhämtning, men processen kan bli långsam. Inflationstakten minskar både globalt och i Sverige. Trots vissa orosmoln, som stigande frakt- och energipriser under sommaren, finns det inga tydliga tecken på en andra våg av förhöjd inflation. Riskerna varierar mellan länder beroende på olika ekonomiska förutsättningar. Hushållens konsumtion driver den initiala förbättringen, följt av en ökande export. Arbetsmarknaden påverkas positivt men arbetslösheten väntas minska först i slutet av 2025.

I Sverige har inflationen sjunkit tydligt, vilket gjorde att Riksbanken kunde sänka räntan tidigt i maj och augusti 2024. Flera andra centralbanker, inklusive ECB och Bank of England, har också sänkt sina räntor och trenden väntas fortsätta.

Tillväxten i Europa är fortsatt svag, särskilt i Tyskland, medan USA upplevt en starkare tillväxt men med ökad risk för recession. Trots detta har Federal Reserve (Fed) redan beslutat om att sänka räntan och antyder att det kommer ske fler gånger innan årsskiftet. På sikt väntas en lättare penningpolitik från centralbanker bidra till global tillväxt, vilket också kan stärka svenska exportutsikter nästa år.

Enligt SKR ökar skatteunderlaget svagt med 3,5 procent under 2024 men förväntas öka i snitt med 4,1 procent per år mellan 2024–2027. Detta är något lägre än ökningen under perioden 2014–2023 (4,2 procent). Ökningstakten dämpas i år på grund av att antalet arbetade timmar inte förändrats sedan 2023, vilket påverkar skatteunderlagets tillväxt. Dock gynnas skatteunderlaget av ökade pensionsinkomster på grund av högre prisbasbelopp.

Skatteunderlaget återhämtar sig till 2025 tack vare ökad BNP-tillväxt och långsammare inflation. Efter två svaga år (2023 och 2024) väntas en kraftig ökning av det reala skatteunderlaget 2025. Skatteunderlaget har också justerats upp med 0,6 procentenheter jämfört med en tidigare prognos från april 2024. Detta beror på en starkare arbetsmarknad och uppreviderade prognoser för löner och sociala ersättningar.

På den svenska arbetsmarknaden ses två motsatta trender: antalet tillsvidareanställda ökar medan antalet tidsbegränsat anställda minskar. Trots svag BNP-tillväxt har sysselsättningsgraden stärkts under första halvåret 2024, ett trendbrott efter två års nedgång. Detta drivs främst av ökad sysselsättning bland äldre. Arbetslösheten är dock fortsatt hög, med 8,2 procent förväntat både 2024 och 2025, och en märkbar nedgång väntas först 2026.

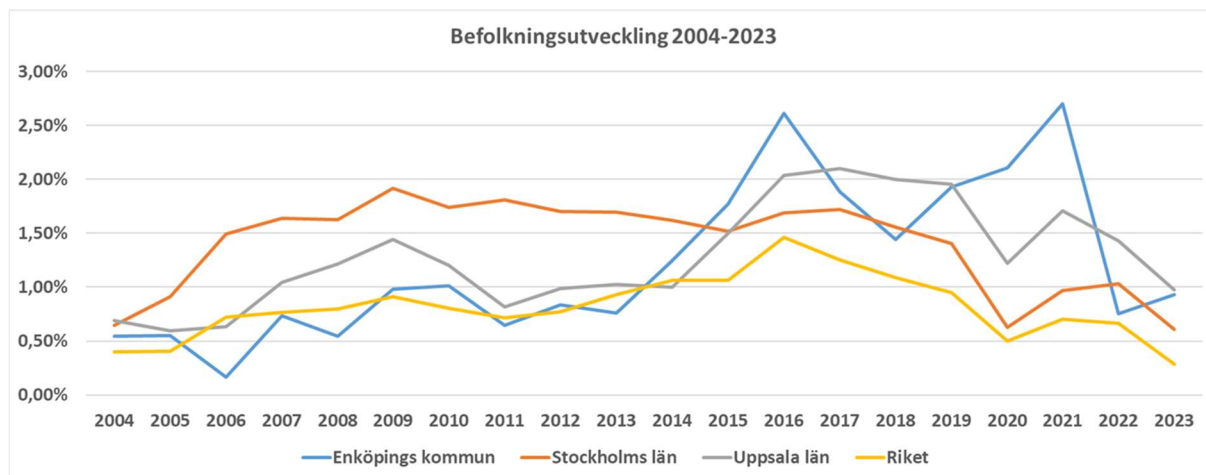
Hög sysselsättningsgrad och förhöjd arbetslöshet beror på ett högt arbetskraftsutbud, vilket har ökat med 2,5 procentenheter över det senaste decenniet.

SCB:s senaste prognos visar en långsammare befolkningsökning, vilket påverkar arbetskraften. Fram till 2033 väntas sysselsättningen öka med 130 000 personer, en minskning från tidigare prognoser. Detta framhäver behovet av aktiva arbetsmarknadsåtgärder och produktivitetshöjande insatser för att kompensera för ett lägre arbetskraftsutbud och säkra fortsatt tillväxt och välfärd.

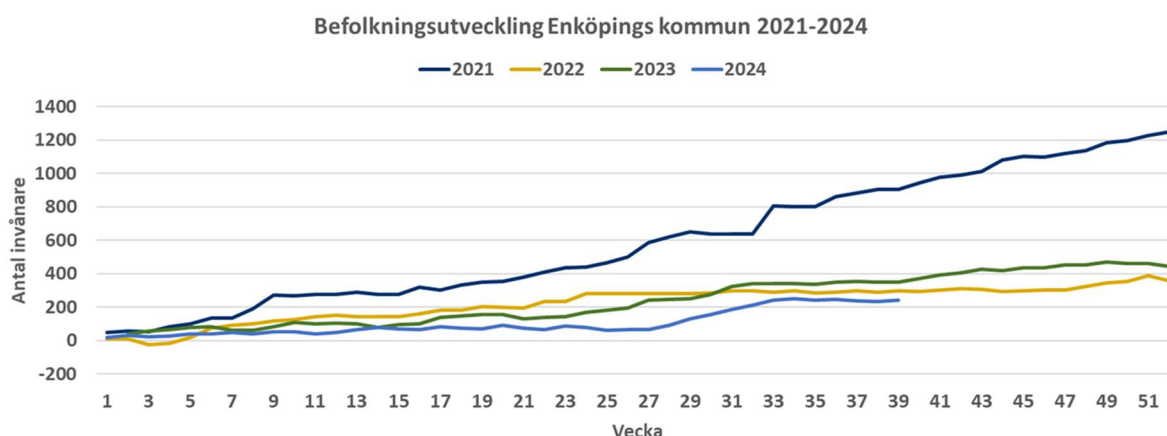
Befolkningsutveckling

I slutet av 2023 var 10 551 700 personer folkbokförda i Sverige enligt SCB. Under året ökade befolkningen med 30 200 personer, vilket var den lägsta befolkningsökningen på över 20 år. Ökningstakten för riket uppgick till 0,3 procent 2023. Att befolkningsökningen var lägre än tidigare berodde på ett minskat barnafödande, lägre invandring samt högre utvandring. Från år 2022 sjönk

ökningstakten i Uppsala län från 1,43 procent 2022 till 0,98 procent 2023, vilket fortfarande var i en något större omfattning än i Stockholms län, som ökade sin befolkning 0,63 procent. Under 2023 ökade Enköpings kommun med 444 personer eller 0,93 procent, vilket var högre än 2022 då man ökade med 359 personer eller 0,76 procent. Ökningen i Enköpings kommun under 2023 var 76 invånare högre än den prognos som gjordes i början av 2023.

Vid början av 2024 uppgick befolkningens mängden i Enköping till 48 292 invånare och prognosen är att kommunen vid utgången av 2024 har en befolkning på ungefär 48 800 invånare, vilket ger en ökning på ungefär 500 invånare under året. Befolkningen i Enköpings kommun har fortsatt att växa och fram till mitten på september 2024 har befolkningen ökat med 242 personer eller 0,5 procent.

3.3 Händelser av väsentlig betydelse

Ny styrmodell

Under 2023 har en ny styrmodell för kommunkoncernen tagits fram i samarbete mellan förtroendevalda och tjänstepersoner. I november 2023 beslutade kommunfullmäktige om den nya styrmodellen. En viktig del i den nya styrmodellen är att all utveckling ska vila på ett hållbart förhållningssätt och att utvecklingen ska ske hållbart. Styrmodellen har även ett ökat fokus på koncerngemensam utveckling där alla bidrar till kommunfullmäktiges övergripande målbild och mål. Arbetet pågår under 2024 med implementering av modellen.

Verksamhetsanalys

Som en ny del av kommunens planeringsprocess har nämnderna arbetat med verksamhetsanalyser som ett steg i processen. Verksamhetsanalyserna har haft ett syfte i att analysera verksamheten utifrån befintliga ekonomiska ramar för att se vilka förändringar som

påverkar nämnden inför att kommunstyrelsen ska besluta om planeringsförutsättningar som nästa steg i processen. Planeringsförutsättningarna beslutades i kommunstyrelsen 4 juni och ligger som underlag för att nämnderna ska kunna påbörja sin planering för 2025 och framåt.

Invigningen av Westerlundska gymnasiet

Den 14 augusti invigdes Westerlundska gymnasiets nya lokaler med tal och bandklippning. Beslutet om att bygga den nya gymnasieskolan fattades av kommunfullmäktige i september 2020 och byggandet började 2021 med syftet att ersätta de äldre lokalerna för att möta behovet av en modernare och mer ändamålsenlig utbildningsmiljö. Tisdagen den 20 augusti startade höstterminen och eleverna välkomnades i det nya gymnasiet.

Enköping klättrar i nationella NKI-rankingen

Enköpings kommun klättrar från plats 149 till 111 i den nationella NKI-rankingen och för tredje året i rad hamnar servicebetyg på ett högt betyg, med 75 i snitt. För NUI hamnade servicebetyget på 66, vilket är godkänt. Utifrån näringslivsprogrammet har arbetet fortsatt med att prioritera aktiviteter som ska genomföras under 2024, på kort sikt, samt på längre sikt under programperioden. Konkreta mål för näringslivsprogrammet är nöjd kundindex (NKI) 80 samt nöjd upphandlingsindex (NUI) 70 efter genomfört näringslivsprogram.

Genomförandebeslut medborgarhuset Joar blå

Kommunstyrelsen beslutade 9 april att godkänna ett genomförandebeslut för att bygga till medborgarhuset Joar Blå. Projektering pågår under 2024 och 2025 och projektet beräknas vara klart för inflyttning runt årsskiftet 2027/2028.

Visionsbild: Stadion Arkitekter. Kulturhuset Joar sett från ån.

3.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Finansiella mål 2024–2027

I Enköping ska vi ha en långsiktigt hållbar ekonomi. Det finns stora investeringar kommande år, vilket påverkar kommunens drift- och investeringsbudget.

Ett högre resultatmål skapar en högre självfinansieringsgrad*, vilket i sin tur minskar kommunens skuldsättningstakt och skyddar soliditeten. Långsiktigt bör målet vara att uppnå 100 procent självfinansieringsgrad för att kunna amortera på de lån som de höga investeringsnivåerna medför.

Soliditeten anger hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Soliditeten visar en kommuns långsiktiga betalningsförmåga och dess rörelseriktning. Ju större andel eget kapital som utgörs av kommunens tillgångar, desto högre är soliditeten. En god soliditet är en förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi.

De tre finansiella målen för perioden 2024–2027 är:

- Resultatet, exklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, ska inte understiga 3,0 procent av skatteintäkter och generella bidrag för perioden 2024–2027.
- Soliditeten för skatte- och taxefinansierad verksamhet ska inte understiga 20 procent för perioden 2024–2027.
- Självfinansieringsgraden för skattefinansierade investeringar ska inte understiga 50 procent för perioden 2024–2027.

*Hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel.

Finansiella mål 2024

KF:s finansiella mål	Mål	Prognos helår 2024
Årets resultatmål	> 1 %	-1,1 %
Årets soliditetsmål	> 25 %	27 %
Årets mål för självfinansieringsgrad	> 44 %	36 %

Prognosen för kommunens tre finansiella mål är att ett av målen kommer att uppnås och två av målen kommer inte uppnås under 2024.

Prognosen för resultatmålet beräknas bli minus 1,1 procent, vilket är 2,1 procentenheter sämre än beslutat mål på 1,0 procent för 2024. Soliditeten beräknas bli 27 procent, vilket motsvarar 2 procent bättre än uppsatt mål. Självfinansieringsgraden beräknas bli 36 procent, vilket är 8 procent sämre än uppsatt mål för 2024.

God ekonomisk hushållning

Ett centralt begrepp i Enköpings kommuns planering är hållbar utveckling, vilket utgår från social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. God ekonomisk hushållning är en grundläggande del i den hållbara utvecklingen. För att uppnå en god ekonomisk hushållning ska Enköpings kommun ha en ekonomi i balans och sträva efter att beslutade resurser används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt.

God ekonomisk hushållning bedöms genom en samlad bedömning av måluppfyllelsen av de finansiella målen och kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål till år 2027.

Utifrån prognosen i delårsrapporten är bedömningen att kommunen får svårt att uppnå god ekonomisk hushållning för 2024. Det baseras framför allt på att prognosen visar att två av tre

finansiella mål inte uppnås. Däremot är bedömningen av kommunens målbild att påbörjade och planerade aktiviteter bidrar till förbättrad trygghet, samhörighet, självständighet och stolthet för kommunens invånare, besökare och medarbetare. Det kommer bidra till att måluppfyllelse nås år 2027.

Finansiella mål

Prognosen för kommunens tre finansiella mål visar att ett av målen kommer att uppnås och två av målen kommer inte uppnås under 2024.

Resultatmålet prognosticeras bli minus 1,1 procent, vilket är 2,1 procentenheter sämre än beslutat mål på 1,0 procent för 2024. Prognosen för soliditeten beräknas bli 27 procent, vilket motsvarar 2 procent bättre än uppsatt mål. Självfinansieringsgraden prognosticeras bli 36 procent vilket är 8 procent sämre än uppsatt mål.

Mer utförlig information om de finansiella målen finns under avsnittet "Kommunens resultat".

Verksamhetsmål

I enlighet med kommunens nya styrmodell är fasta måltal som anger måluppfyllelse borttagna. Istället görs en samlad bedömning av utvecklingen/trender över tid, genomförda aktiviteter samt uppnådda effekter för dem kommunen är till för.

Bedömningen är att kommunens påbörjade och planerade aktiviteter bidrar till förbättrad trygghet, samhörighet, självständighet och stolthet för kommunens invånare, besökare och medarbetare och kommer bidra till att måluppfyllelse nås år 2027.

Mer utförlig information om målbedömningarna finns under avsnittet "Kommunens mål".

Kommunkoncernens resultat

Enköpings kommun har organiserat sin verksamhet i en koncern. Kommunkoncernen och de sammanställda räkenskaperna omfattar, förutom kommunen, även de kommunalt helägda bolagen Enköpings kommuns moderbolag AB (EMAB), AB Enköpings Hyresbostäder (EHB) och ENA Energi AB (ENA) samt även 67 procent av kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo.

Kommunkoncernens prognos för 2024 uppgår till 32 miljoner kronor, varav 77 miljoner kronor i exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar. Det är en negativ avvikelse på 7 miljoner kronor gentemot budgeten, vilket främst beror på Räddningstjänsten Enköping-Håbo försämrade prognos på motsvarande minus 4 miljoner kronor, vilket förklaras i huvudsak av höga räntekostnader och pensionskostnader.

Bolagen och förbundets resultat

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Moderbolag (EMAB)	15,0	-6,0	-7,2	-11,1	-10,9	0,2
ENA Energi AB	21,5	-35,8	-2,2	1,0	1,0	0,0
AB Enköpings hyresbostäder (EHB)	19,8	23,9	23,8	14,1	16,8	2,7
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo*	-3,6	-0,6	-3,6	0,0	-3,9	-3,9

*avser Enköpings kommuns andel (67%) av Räddningstjänstens resultat.

För Enköpings kommuns moderbolag beräknas kostnaderna för övriga externa tjänster bli lägre än

budgeterat och bolaget redovisar därför en något bättre prognos än budget.

ENA Energis intäkter har minskat med 14,1 miljoner kronor, vilket beror uteslutande av att elpriserna har varit ogynnsamma under första tertiet. Den minskade produktionen, i kombination med underhållsperioden för el-turbinen under juni–augusti, har ytterligare påverkat intäkterna negativt. Låga elpriser även under denna period försvårar situationen ytterligare.

Bränslekostnaderna ligger något lägre än budgeterat, men detta beror snarare på att ENA inte har kunnat producera el i den omfattning som var planerad på grund av de låga elpriserna. Samtidigt har biobränslepriserna ökat istället för att minska och marknaden indikerar att priserna sannolikt kommer att förbli stabila eller öka något. Positivt nog minskar avskrivningarna, eftersom vissa investeringar har skjutits upp i väntan på beslut och upphandlingar. Bolagets likviditet har förbättrats något, vilket har lett till ökade finansiella intäkter. De finansiella kostnaderna förblir mer eller mindre oförändrade, då ENA intar en försiktig hållning i avvaktan på eventuella fortsatta räntesänkningar.

Enköpings Hyresbostäders intäkter är justerade i prognosen utifrån hyresförhandlingen, hyresbortfall och förändringar i samband med ny- samt ombyggnation. Vakansgraden är fortfarande en risk givet att utbudet av bostäder är fortsatt stort i Enköping. Uppsägningen av kontraktet på Ormvråksgränd av Migrationsverket medför ett hyresbortfall på 2 miljoner kronor för år 2024. Fjärrvärmen är 7 miljoner kronor dyrare under perioden januari–augusti jämfört med motsvarande period förra året. En återbetalning av felaktigt debiterad el samt utbyte av vattenmätare i slutet av föregående år ger en förbättring av prognosen för drift.

Fastighetsunderhåll pågår enligt plan. Framflyttning av projektstart för relining tillsammans med ett större projekt gällande målning, som blivit billigare än beräknat, ger en justering av förväntade kostnader i prognosen för helåret. Några åtgärder har omprioriterats. Avskrivningar för nästa större avslutade projekt, renoveringsprojektet Romberga etapp 8, är reserverade från maj. Flera kostnader med helårseffekt belastar resultatet. Kostnader för leasing samt hyresförluster ligger över budget, konsultkostnader ligger under budget. Justering i prognos är gjord utifrån det. Sänkning av förväntade kostnader för borgensavgift och räntor i prognos är gjord utifrån förändring av uppskattning för nyupplåning under 2024. Snitträntan ligger på 1,79 procent, kapitalbindning 2,5 år.

För kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo påverkas prognosen negativt av inflationen, som medför högre pensionsavsättningar. Brandmännens rätt till särskild avtalspension omförhandlades under 2023 och effekterna påverkar nu helåret 2024. Perioden belastas även av fakturan för KAP-KL avseende helåret 2023. Våren har inneburit höga utbildningskostnader för RIB-personal. Under hösten ökar de externa utbildningar som genererar höjda intäkter.

Kommunens resultat

Prognosen enligt kommunens finansiella mål, resultat exklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, uppgår till minus 37 miljoner kronor. Det motsvarar minus 1,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det är 71 miljoner kronor sämre prognos jämfört med det finansiella målet och budgeten på 34 miljoner kronor för 2024. Underskottet förklaras framförallt av att några nämnder och verksamheten vatten och avlopp (VA) visar negativa prognoser jämfört med budget.

Prognosen, inklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, uppgår till 40 miljoner kronor. Det förklaras av högre gatukostnadsersättningar och exploateringsvinster än beräknat samt att några nämnder och VA går med underskott.

Verksamhetens nettokostnader

Prognosen för verksamhetens nettokostnader uppgår till 3 369 miljoner kronor, vilket är 19 miljoner kronor högre jämfört med budgeten på motsvarande 3 350 miljoner kronor. Ökningen förklaras i huvudsak av att några nämnder samt VA går med underskott.

Nämndernas sammantagna prognos visar ett underskott gentemot budget med 49 miljoner kronor, vilket motsvarar minus 1 procent jämfört med budgeten. Några nämnder visar underskott, vilket delvis förklaras av ökade personalkostnader, driftkostnader och kapitaltjänstkostnader samt minskade kostnader för köp av verksamhet. Den negativa prognosen gentemot budget kommer främst från vård- och omsorgsnämnden, tekniska nämnden och miljö- och byggnadsnämnden.

Prognosen för VA visar ett underskott på 21 miljoner kronor jämfört med 0 miljoner kronor i budget. Kostnadsdrivande omvärldspåverkan har genererat underskott för verksamheten. Taxan för 2024 tog inte höjd för de kostnadsökningar som skett inom branschen och ökad ränta. Enligt vattentjänstlagen ska intäkter och kostnader balanseras över en treårsperiod.

Prognosen för centrala poster och reserv till förfogande uppgår till 87 miljoner kronor, vilket är 51 miljoner kronor högre än budgeterat. Skillnaden förklaras framför allt av gatukostnadsersättningar och exploateringsvinster.

Kommunfullmäktige beslutade den 12 mars 2024 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att samordna och följa upp en återhållsamhet av inköp under 2024. Syftet med beslutet var att hantera kvarstående 15,5 miljoner kronor från tidigare effektiviseringsåtgärder samt tillkommande kostnader på 3 miljoner kronor, vilket totalt uppgår till 18,5 miljoner kronor. Noggrann samordning och uppföljning av inköpsbegränsningar ska säkerställa att medlen inte påverkar kommunens resultatmål negativt för året.

Under de första åtta månaderna av 2024 har kommunens övriga driftkostnader granskats särskilt utifrån specificerade kontogrupper. Uppföljningen visar att budgeten har hållits med god marginal med 20 miljoner kronor lägre kostnader än budgeterat för perioden januari till augusti 2024.

Skatt, generella bidrag och kommunalekonomisk utjämning

Prognosen för skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella bidrag uppgår till 3 453 miljoner kronor och visar en positiv avvikelse på 7 miljoner kronor jämfört med budget. Förändringen förklaras framförallt av ökade generella statsbidrag utifrån SKR:s senaste skatteunderlagsprognos.

Finansnetto

Prognosen för finansiella intäkter och kostnader uppgår till minus 44 miljoner kronor, vilket är 18 miljoner kronor bättre än budgeten på minus 62 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre räntekostnader, där anledningen är både lägre räntesatser och mindre belåning än budgeterat.

Nämndernas resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Taxor och avgifter	151,8	98,9	104,7	149,1	159,4	10,3
Bidrag (intäkter)	221,1	131,8	126,8	197,8	192,4	-5,4
Övriga intäkter	754,6	490,3	523,6	790,7	797,4	6,7
Summa intäkter	1 127,5	721,0	755,1	1 137,5	1 149,2	11,6
Personalkostnader	-2 172,3	-1 451,0	-1 525,4	-2 264,2	-2 313,9	-49,7
Bidrag (kostnader)	-88,9	-57,8	-65,3	-94,1	-97,1	-3,1
Köp av verksamhet	-662,6	-432,6	-438,4	-681,6	-643,6	38,1
Lokalhyror	-467,4	-313,9	-327,3	-490,1	-503,7	-13,6
Övriga driftskostnader	-781,9	-478,1	-503,4	-780,8	-797,5	-16,7
Kapitaltjänstkostnader	-220,2	-139,2	-140,8	-212,6	-228,2	-15,6
Summa kostnader	-4 393,3	-2 872,5	-3 000,7	-4 523,4	-4 584,0	-60,5
Summa totalt (mnkr)	-3 265,8	-2 151,5	-2 245,6	-3 385,9	-3 434,8	-48,9

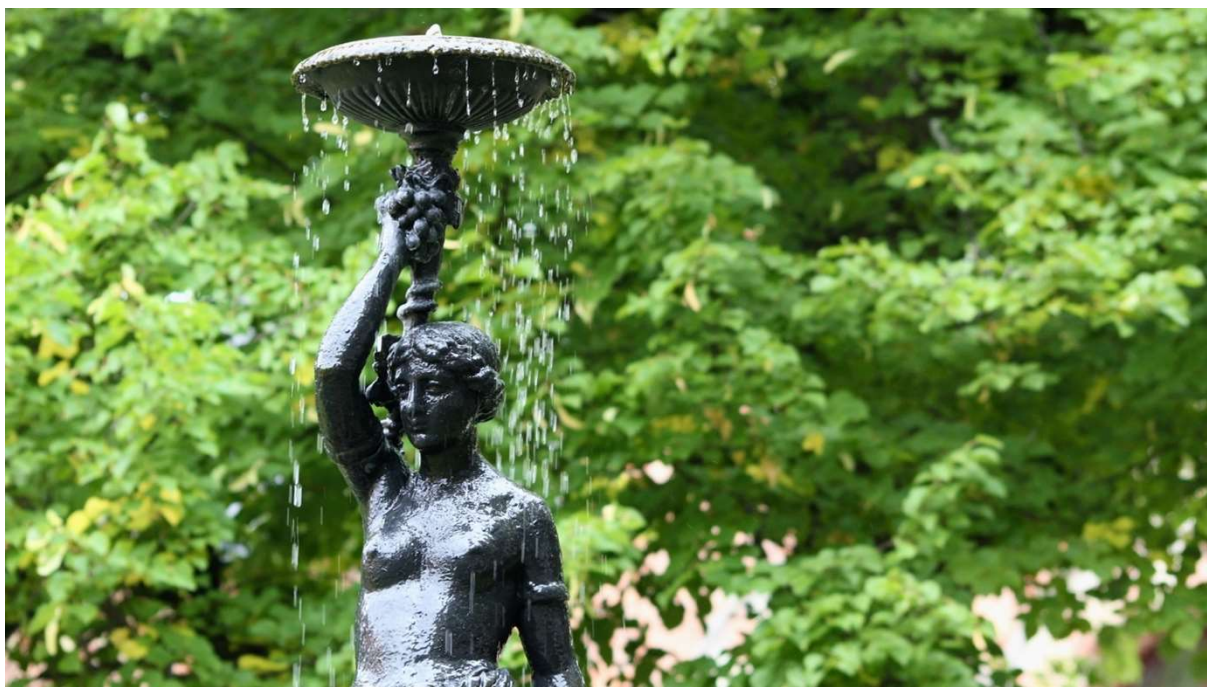
Nämndernas drift

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Kommunfullmäktige och revision	-13,0	-9,0	-8,1	-13,4	-13,1	0,3
Kommunstyrelsen	-177,8	-109,7	-133,2	-214,2	-214,5	-0,3
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-31,2	-32,7	-47,7	-49,3	-1,6
Överförmyndarnämnd	-4,5	-3,0	-3,1	-4,9	-4,9	0,0
Miljö- och byggnadsnämnd	-25,9	-17,1	-17,8	-24,1	-26,3	-2,3
Socialnämnd	-258,6	-176,8	-179,5	-279,7	-274,7	5,0
Teknisk nämnd	-167,8	-97,2	-99,8	-165,9	-169,0	-3,1
Upplevelsenämnd	-161,0	-108,5	-106,1	-160,9	-160,9	0,0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 388,2	-925,2	-936,6	-1 432,5	-1 428,3	4,2
Valnämnd	-0,4	-0,3	-1,1	-1,6	-1,6	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	-1 021,9	-673,5	-727,7	-1 041,0	-1 092,2	-51,2
Totalt (mnkr)	-3 265,8	-2 151,5	-2 245,6	-3 385,9	-3 434,8	-48,9

Kommunfullmäktige och revision

Resultat: +0,3 miljoner kronor (+2,3 procent)

Kommunfullmäktige och revisions ursprungliga budget för 2024 var 13,4 miljoner kronor och den förblev oförändrad efter beslut om ändringsbudget i mars. Helårsprognosen för kommunfullmäktige och revision är 13,1 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse mot årets budget motsvarande ett överskott på 0,3 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av kommunfullmäktiges kostnad för partistöd som blev lägre än beräknat. För revision är prognosen enligt budget.

Kommunstyrelse

Resultat: -0,3 miljoner kronor (-0,1 procent)

Kommunstyrelsens ursprungliga budget för 2024 var 206,7 miljoner kronor. Efter beslut om ändringsbudget i mars har budgeten ökat med 7,5 miljoner kronor och uppgår nu till 214,2 miljoner kronor. Utfallet uppgår till 133,2 miljoner kronor vilket motsvarar en förbrukning på 62,2 procent av budgeten. Kommunstyrelsens prognos för året visar ett underskott med 0,3 miljoner kronor.

Personalkostnaderna är 2,6 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket beror på vakanta tjänster, sjukskrivningar, och föräldraledigheter. För att täcka upp för vakanser inom IT-avdelningen, där det fortsatt är svårt att rekrytera nya medarbetare samt täcka upp för längre perioder av sjukfrånvaro inom ekonomiavdelningen, har konsulter anlitats i större utsträckning. De ökade konsultkostnaderna uppskattas till 1,4 miljoner kronor.

Medlen för verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering (11 miljoner kronor) har hittills i år ett lågt utfall. Det saknas en del upparbetade kostnader från verksamheterna i utfallet, vilket gör att det ser lägre ut än det är. Flera initiativ kom igång sent men prognosen är att medlen kommer förbrukas under året.

Avsatta medel för klimatbudget (2,0 miljoner kronor) har inget utfall alls ännu men under augusti har fördelning av medlen till olika projekt skett. Medlen kommer bland annat gå till klimatutbildningar och mjukvara för analys av koldioxidbudget. Prognosen är att medlen kommer förbrukas under året.

Kommunen äger fyra slamdammsanläggningar på arrenderad mark som använts av kommunen

och Vafabmiljö för att hantera slam. Vafabmiljö nyttjar inte längre dammarna medan två av anläggningarna till viss del används av kommunen. Avveckling av dammarna bör ske så snart som möjligt och detta utreds i nuläget. Hur kostnader för avveckling ska fördelas mellan inblandade parter är inte helt klarlagt. Bedömningen är att inga kostnader för avveckling kommer att hinna upparbetas under 2024. Driftkostnaden är cirka 2,7 miljoner kronor per år för de fyra dammarna men kostnaderna kommer att minska i takt med att dammarna avvecklas. Driftkostnaderna fördelas lika mellan kommunstyrelsen och tekniska nämnden vilket innebär en kostnad på 1,35 miljoner kronor vardera för 2024.

Räddningstjänst, medlemsbidrag

Resultat: -1,6 miljoner kronor (-3,4 procent)

Räddningstjänsten, medlemsbidrags ursprungliga budget för 2024 var 47,7 miljoner kronor och den förblev oförändrad efter beslut om ändringsbudget i mars. Räddningstjänstens, medlemsbidrags sammantagna prognos för året visar ett underskott med 1,6 miljoner kronor. Underskottet kan förklaras av två orsaker.

För det första beräknades medlemsbidraget i budget för 2024 av misstag upp med 2 procent istället för 4,6 procent. Det medför en avvikelse med 1,3 miljoner kronor.

För det andra behöver räddningstjänsten återställa underskott från 2020 och 2021 och för Enköpings del så innebär det en tillfällig ökning av medlemsbidraget 2024 med 0,3 miljoner kronor. Kommunfullmäktige fattar beslut om det ökade medlemsbidraget i oktober 2024.

Överförmyndarnämnd

Resultat: +/- 0 miljoner kronor (+/-0 procent)

Överförmyndarnämndens ursprungliga budget för 2024 var 4,9 miljoner kronor och den förblev oförändrad efter beslut om ändringsbudget i mars. Prognos för året är i linje med budget.

Foto: Thomas Henrikson

Miljö- och byggnadsnämnd

Resultat: -2,3 miljoner kronor (-9,4 procent)

Miljö- och byggnadsnämndens ursprungliga budget för 2024 var 25,1 miljoner kronor. Efter beslut om ändringsbudget i mars har budgeten minskat med 1,1 miljoner kronor och uppgår nu till 24,1

miljoner kronor. Miljö- och byggnadsnämndens sammantagna prognos för året visar ett underskott med 2,3 miljoner kronor.

Utfall jämfört med budget

Miljö- och byggnadsnämndens utfall i jämförelse med budget för perioden är ett underskott på 1,8 miljoner kronor. Intäkterna avviker med minus 1,9 miljoner kronor mot budget och kostnaderna hamnar på plus 0,1 miljoner kronor mot budget.

Nämnden har 0,7 miljoner kronor i osäkra kundfordringar, att jämföra med 0,0 miljoner kronor för samma period 2023. Osäkra kundfordringar är inget som budgeteras och dessa ger därför en negativ avvikelse mot budget.

Större avvikelser prognos jämfört med budget

Miljö- och byggnadsnämnden lämnar en prognos för 2024 på minus 26,3 miljoner kronor. Det innebär en total avvikelse mot budget på minus 2,3 miljoner kronor. Prognosen för intäkterna är en avvikelse mot budget på minus 2,0 miljoner kronor. Prognosen för kostnadssidan är att nämnden överskrider budget med 0,3 miljoner kronor.

Analys miljöavdelningen

Avlopp: projektet i våras blev mindre än tänkt eftersom flera fastigheter föll bort på grund av torrtoaletter, inget indraget vatten i huset med mera. Färre avloppsansökningar än beräknat – troligen på grund av att projektet blev mindre, då det brukar hänga ihop. Ett större projekt som skulle genomföras under hösten har fått lov att bytas ut mot ett mindre.

Miljöskydd: har jobbat med en del större ärenden och planer (översiktsplanen, planprogram och detaljplaner) som vi inte kunnat få full kostnadstäckning för. Flera nya inspektörer påverkar även det intäkterna då mer tid går åt till upplärning och inläsning än normalt.

Hälsoskydd: har fått in färre anmälningar/ansökningar än planerat vilket ger lägre intäkter.

Livsmedel: det var inte så många verksamheter som berördes av ny lagstiftning som vi räknade med i budget utifrån den inventering vi gjorde. Har även fått lägga mer tid på ärendehanteringssystemet som inte fungerat som tänkt.

Avdelningens totala prognos för intäkter blir minus 1,3 miljoner kronor mot budget och prognosen för kostnader är att budget överskrids med 0,2 miljoner kronor på grund av osäkra kundfordringar.

Analys byggavdelningen

Nedgång i byggande påverkar avdelningens intäkter men detta uppvägs av intäkter för sanktionsavgifter med en prognos på 1,3 miljoner kronor.

Avdelningens totala prognos för intäkter blir plus 0,1 miljoner kronor mot budget och prognosen för kostnader att budget överskrids med 0,1 miljoner kronor på grund av något högre personalkostnader.

Analys kart- och GIS-avdelningen

Nedgång i byggande påverkar avdelningens intäkter för bland annat nybyggnadskartor och utstakningar. Mättjänster som utförs åt samhällsbyggnadsförvaltningen ser även de ut att bli färre jämfört med budget. Lantmäteriet har stoppat alla uppdrag till kommuner med KFF-avtal sedan man under våren upptäckt säkerhetsrisker i de digitala tjänsterna för åtkomst till förrättningsakter. För Enköping innebär det ett intäktsbortfall jämfört med budget på cirka 0,2 miljoner kronor, det vill säga för tid som normalt skulle ha debiterats Lantmäteriet för löpande uppdrag. Det finns ännu ingen information om när KFF-uppdragen kommer återupptas.

Avdelningens totala prognos för intäkter blir minus 0,7 miljoner kronor mot budget och prognosen för kostnader plus 0,2 miljoner kronor mot budget på grund av något lägre personalkostnader och lägre avskrivningskostnader.

Socialnämnd

Resultat: +5,0 miljoner kronor (+1,8 procent)

Socialnämndens ursprungliga budget för 2024 var 281,6 miljoner kronor. Efter beslut om ändringsbudget i mars har budgeten minskat med 1,8 miljoner kronor och uppgår nu till 279,8 miljoner kronor. Socialnämndens sammantagna prognos för året visar ett överskott med 5,0 miljoner kronor.

Socialnämndens kostnader påverkas framför allt av personalkostnader, köpt vård och ekonomiskt bistånd. Inom kategorin personalkostnader ingår förutom förvaltningens medarbetare även familjehemsvård i egen regi. Köpt vård består bland annat av institutionsvård (HVB, stödboende och SIS), konsulentstött familjehemsvård och kostnader för skyddsplaceringar.

Personalkostnader

Nämndens personalkostnader januari–augusti ökar till 83,2 miljoner kronor i jämförelse med föregående år då kostnaden var 76,2 miljoner kronor. Ökningen består i satsningen för brottsförebyggande arbete, extra lönesatsning för socionomer och familjehemsvård i egen regi. I jämförelse med budget januari–augusti är avvikelsen positiv med 1,2 miljoner kronor men försämras under årets sista månader till ett underskott om 1,6 miljoner kronor. Underskottet består i fler familjehemsplaceringar i egen regi samt att det brottsförebyggande arbetet når full bemanning under andra halvåret.

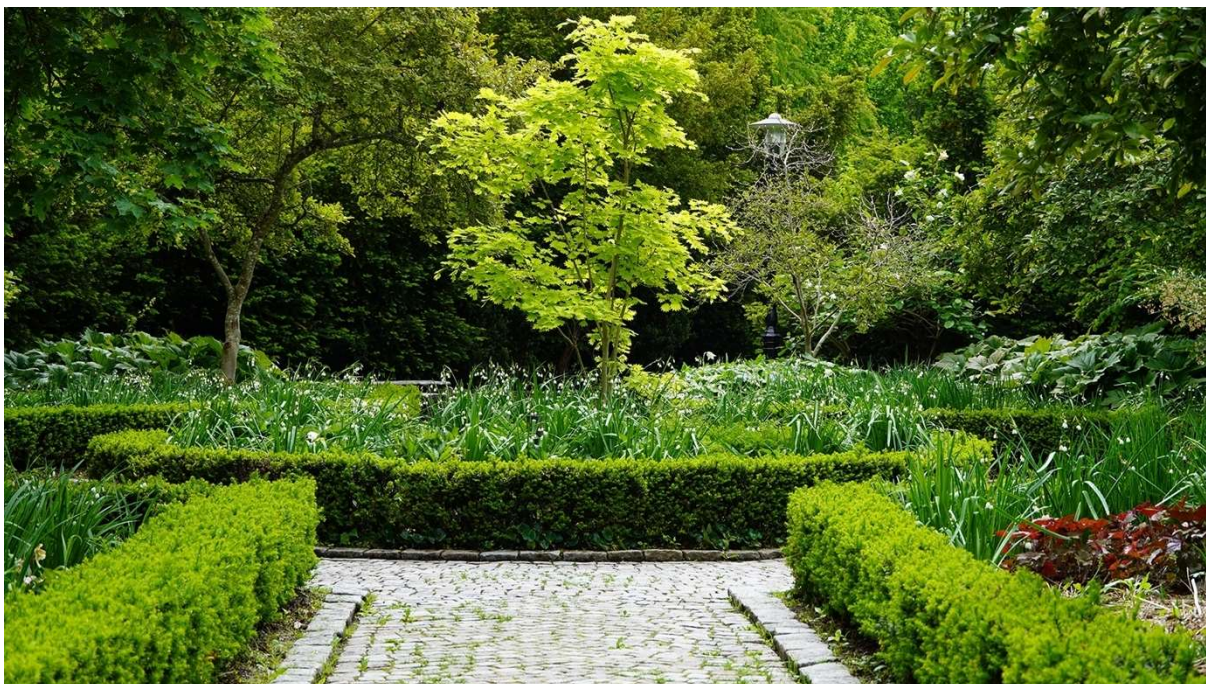
Köpt vård/verksamhet

Nämndens kostnader januari–augusti för köpt vård minskar till 39,8 miljoner kronor i jämförelse med föregående år då kostnaden var 50,5 miljoner kronor. Överskottet per sista augusti är 11,6 miljoner kronor bättre än budget. Den främsta orsaken till kostnadsminskningen är att det för tillfället inte finns några aktuella placeringar inom HVB på barn- och ungdomssidan och att antalet skyddsplaceringar under första halvåret var väldigt lågt. Prognosen för köpt vård förväntas fortsätta förbättras till ett överskott om 15,0 miljoner kronor vid årets slut.

Ekonomiskt bistånd

Utfallet för ekonomiskt bistånd januari–augusti är 38,4 miljoner kronor i jämförelse med föregående år då utfallet var 34,3 miljoner kronor. Ökningen består i att riksnormen för ekonomiskt bistånd räknades upp med 8,7 procent inför 2024 samt kostnadsökningar i samhället så som exempelvis hyreskostnader. Under året har även antalet bidragshushåll ökat till ett månadssnitt om 423 stycken hushåll i jämförelse med 407 hushåll i genomsnitt 2023. I jämförelse mot budget för perioden är avvikelsen negativ om 3,5 miljoner kronor. Prognosen för ekonomiskt bistånd är fortsatt negativ och beräknas till minus 5,4 miljoner kronor.

Sverige befinner sig i lågkonjunktur vilket medför att färre personer går ut i egen försörjning. Efter flera års successiv minskning av antalet hushåll med ekonomiskt bistånd så är det en hög andel med långvarigt beroende som månatligen erhåller ekonomiskt bistånd. Dessa kräver i regel mer omfattande insatser för att etablera sig i självförsörjning.

Teknisk nämnd

Resultat: -3,1 miljoner kronor (-1,9 procent)

Tekniska nämndens ursprungliga budget för förvaltningens skattefinansierade verksamhet för 2024 var 168,5 miljoner kronor. Efter beslut om ändringsbudget i mars har budgeten minskat med 2,6 miljon kronor och uppgår nu till 165,9 miljoner kronor. Tekniska nämndens sammantagna prognos för året visar ett underskott med 3,1 miljoner kronor.

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2024 uppgår till 143,6 miljoner kronor och prognosen visar ett överskott med 4,4 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framför allt på effektiviseringar och besparingar i driftsorganisationerna för att parera de kostnadsökningar verksamheterna såg i början av året kopplat till hög inflation.

Tekniska nämndens budget för ej löpande verksamhet så som specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter och markförsörjning så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar samt driftskostnader för byggnation av nytt kommunhus är 22,9 miljoner kronor. Prognos för år 2024 är 30,4 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos är ett underskott med 7,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att omfattningen förändrats under arbetets gång vid rivningar och saneringar, ökade kostnader kopplat till nytt kommunhus samt att markförsörjningen kopplat till exploateringsprojekt har haft kostnader för juridiskt stöd vid tvister.

Intäkterna i utfallet för augusti är 492,2 miljoner kronor och helårsprognosen för intäkter visar 22,9 miljoner kronor över budget. Avvikelsen beror på högre intäkter från hyror inom verksamheten för fastighet och att fler skolmältider tillagas till externa kunder.

Utfallet för kostnader för augusti är minus 553,9 miljoner kronor och helårsprognosen för kostnader är minus 923,7 miljoner kronor, vilket är 26,0 miljoner kronor över budget. Personalkostnaderna är lägre i prognosen än budget på grund av sjukskrivningar, föräldraledighet samt vakanta tjänster. Tidsförskjutningar av rekryteringar har skett som ett verktyg för att skapa positivt budgetutrymme, men det har skett under avvägning att inte påverka utförandet och leverans i allt för stor utsträckning. Prognosen för övriga driftskostnader avviker med minus 16,7 miljoner kronor mot budget och beror på förändrade förutsättningar för rivningar och saneringar.

Det finns även en risk för kostnader i en juridisk tvist kopplat till verksamheten för fastighet. Tvisten kommer att avgöras i Hovrätten. Denna risk finns inte inlagd i prognosen.

Verksamheten för allmän plats

Verksamheten för allmän plats har en prognos med överskott på 0,2 miljoner kronor mot budget. Största anledningen till avvikelsen är ökade kostnader för vinterväghållning med underskott på 1,5 miljoner kronor mot budget. Väderleken under vintern har medfört mycket arbete och bidrog även till att omfattningen av sandupptagning i år varit stor.

Prognosen visar ökade kostnader för samhällsbetalda resor med 1,0 miljoner kronor då resandet i kilometer har ökat med 34,5 procent jämfört med samma period 2023.

Prognosen visar ökade intäkter för parkering, vilket balanserar övriga kostnadsökningar inom verksamheten. Vakanser har skjutits i tiden för att skapa ett ekonomiskt utrymme mot budget, men tjänsterna kommer att tillsättas inom kort då behovet av dessa roller bedöms som stort.

Markförsörjning

Utanför löpande drift så har markförsörjningen i utfallet advokatkostnader och arkeologikostnader med direkt koppling till exploateringsprojekt, och dessa kostnader finns det inte budgetmedel för. Det finns en risk att dessa kostnader kommer öka under året om det tillkommer fler arkeologiska utgrävningar och pågående tvister är inte avslutade, samt att nya tvister kan tillkomma på grund av det ekonomiska marknadsläget. För ett exploateringsprojekt i Grillby pågår en tvist med entreprenören angående besiktningsfrågor, ändrings- och tilläggsarbeten samt viteskrav.

Verksamheten för fastighet

Prognosen för verksamheten för fastighets del som påverkas av internhyror visar ett överskott mot budget med 3,3 miljoner kronor. Verksamheten är hårt drabbad av kostnadsökningar för fjärrvärme, men har arbetat för att kunna hantera kostnadsökningarna inom befintlig budget.

Inom verksamheten för fastighet finns även strategisk lokalförsörjning som visar en budget i balans.

Prognosen för städservice visar även den en budget i balans, vilket är en effekt av arbete med kostnadseffektivisering. För städservice skulle ha en budget i balans 2024 behövde verksamheten göra effektiviseringar under året med 0,9 miljoner kronor. Effektiviseringar som genomförts är bland annat att bemanningen av arbetsledning justerats och det har skett samordning för nyttjande av lokaler.

Utanför löpande verksamhet visar prognosen för verksamheten för fastighet ett underskott med 5,9 miljoner kronor mot budget. Övriga lokalkostnader består av lokalbank, specialfastigheter och lokalkostnader ej hyresgrundande, dessa poster är inte inkluderade i objektsbudgeten för kommunens fastighetsbestånd. För lokalbanken som ska bära kostnaderna för uthyrningsbara lokaler som är vakanta visar utfall ett överskott på 0,1 miljoner kronor mot budget. Det är resultatet av aktivt arbete med lokalförsörjning och användande av lokaler. Kommunen har en mycket låg vakansgrad sett till kommunens totala fastighetsbestånd. Specialfastigheter innebär kostnader för de fastigheter som inte går att hyra ut, men saknar beslut på avveckling eller rivning. Prognosen på helår visar ett överskott med 2,5 miljoner kronor mot budget, till följd av arbete med lokalförsörjning för att undvika att dessa lokaler inte hyrs ut. För posten lokalkostnader ej hyresgrundande som innefattar rivningskostnader, utrangeringar vid avveckling visar prognosen ett underskott med 8,8 miljoner kronor mot budget. Förändrade förutsättningar och justering av tidsplaner är anledningen till avvikelsen.

Måltidsservice

För att parera kostnadsökningar för livsmedel arbetar avdelningen aktivt med effektiviseringar och besparingar. Arbetet har pågått i flera år, men fortsätter dagligen genom förändrade menyer inom skola och förskola med ökad andel vegetabilier, minska andelen ekologiskt, ökade inköp av kort datum produkter samt ingen ökning av personalbemanning trots ökade volymer inom skola och förskola. Prognosen för måltidsservice visar en budget i balans.

Upplevelsenämnd

Resultat: +/- 0 miljoner kronor (+/-0 procent)

Upplevelsenämndens ursprungliga budget för 2024 var 162,7 miljoner kronor. Efter beslut om ändringsbudget i mars har budgeten minskat med 1,8 miljoner kronor och uppgår nu till 160,9 miljoner kronor. Upplevelsenämndens sammantagna prognos för året är enligt budget.

Intäkterna ligger i utfallet för augusti, 1,4 miljoner kronor över budget och på helårsprognos 1,3 miljoner kronor över budget. Det förklaras av högre intäkter gällande badavgifter på Pepparrottsbadet under delåret. Bredsands camping har däremot haft lägre intäkter än förväntat.

Utbetalda statsbidrag som ej var budgeterade påverkar även intäkterna, men där finns motsvarande kostnader som är fördelade på personal och drift.

Kostnader ligger i utfallet för augusti 1,6 miljoner kronor under budget och på helårsprognos 1,3 miljoner kronor över budget.

Personalkostnaderna är lägre i utfallet än i budget, vilket beror på svårigheter att rekrytera, sjukskrivningar, föräldraledighet samt tjänstledighet. Belastningen ökar då på kvarvarande personal, samtidigt finns risk att utförandet och leverans påverkas. På helårsprognos finns i nuläget ingen avvikelse, förutsatt att vikarier kan rekryteras till förvaltningens befintliga lediga platser.

Lokalhyrorna ligger både i utfall och helårsprognos högre än budget. Hyra för hörsal/aula Westerlundska gymnasiet tillkom från och med juni och fanns inte med i budgetramen för 2024. Övertagandet av hyresavtal för Torggatan 21 är senarelagd, den var beräknad i ändringsbudgeten att ske i juni.

Övriga driftskostnader ligger något lägre i utfallet mot budget i perioden. På helårsprognosen räknar man med ett högre utfall. Det förklaras av att beviljade statsbidrag som inte har budgeteras har motsvarande kostnader på driften och personal i prognosen. Livsmedelskostnaden ligger högre i prognosen då man ser en ökad kostnad till följd av ökad försäljning.

Driftsredovisning

Verksamheten infrastruktur (camping, parkguidning) ligger i både utfall och helårsprognos lägre än budget. Bredsands camping har haft lägre intäkter än förväntat. Två stugor har inte kunnat hyras ut på grund av omfattande sanering, samt en utdömd stuga som var planerad att ersättas under 2024,

men där projektet nu beräknas att genomföras först under 2025, vilket har medfört uteblivna intäkter. Renoveringen av bistron har varit omfattande och tagit längre tid än förväntat, där är det oklart om några intäkter kommer in under 2024. Enheten har också högre driftkostnader än budgeterat på grund av de omfattande underhållsbehov som funnits sedan vi tog över. Detta gäller både campingområdet och badområdet.

Verksamhet allmän fritidsverksamhet har en avvikelse i utfallet men inte på helårsprognos. Det beror på att de budgeterade bidragen till föreningar till största del redan betalats ut, men periodiseringen ligger på 12 månader.

Verksamhet allmän kulturverksamhet har ett överskott på utfallet som kan härledas till minskade personalkostnader till följd av sjukskrivning och tjänstledighet. Kostnaderna för arrangemang har inte nått budgeten, men kommer göra så på helår. Det finns även en avvikelse på helårsprognosen gällande hörsal/aula på Westerlundska gymnasiet, där varken hyreskostnad eller hyresintäkt fanns med i budgetramen. Totalt för helårsprognosen visas ingen avvikelse, då dessa avvikelser tar ut varandra.

Bibliotek har en avvikelse på personalkostnader i utfallet för augusti, men då vikarier tas in för att inte utbudet till besökarna ska minska kommer det inte vara en avvikelse på helår.

Kulturskolans elevavgifter beräknas vara något lägre till följd av att kommunfullmäktige inte fattat beslut om föreslagen ökning av avgift från höstterminen 2024. Personalkostnaderna på helår beräknas även vara lägre då man har svårighet att nyrekrytera. I ett led att klara de beslutade besparingarna, togs beslut i ändringsbudgeten i april, att vakanshållning av en tjänst skulle ske under 2024.

Idrotts- och fritidsanläggningar har ett överskott i utfall i delår augusti. Pepparrotsbadet har ökade intäkter på badbiljetter, men även kafé och serveringen i relaxen redovisar ett bättre resultat än budgeterat. Fjärdhundrabadet har något mindre intäkter än budgeterat men också mindre kostnader och uppnår en budget i balans på helår. Uteverksamheten har en lägre personalkostnad i utfallet augusti mot budget, vilket går att knyta till sjukskrivning samt effektivisering av användandet av tillfällig personal under sommaren. Övertidsarbete runt arrangemang kommer öka och därmed minska överskottet på helår. Föreningsstöd har i utfallet för augusti och på helårsprognosen löner som är budgeterad på fel verksamhet, men där det stämmer på helheten på ansvar. Helårsprognosen på föreningsstöd på löner ligger med ett överskott, då tillsättning av ny tjänst skedde senare än planerat samt annan frånvaro. Hyran för Torggatan var budgeterad på verksamhet idrotts- och fritidsanläggningar, men utfallet ligger på verksamhet äldreomsorg, så där ligger en avvikelse både i utfall och prognos.

Fritidsgårdar har ingen nämnvärd avvikelse. Enhet unga har för den riktade föräldrautbildningen Mamma United kostnader på drygt 0,1 miljoner kronor som var ofinansierade i budget då sökt statsbidrag ej hade beviljats. Det var tänkt att under 2024 skulle pengar tas från fritidsgårdarnas aktivitet för att tillfälligt täcka kostnaden. Men en omfördelning av schablonersättning från Migrationsverket kommer nu bekosta större delen av utbildningen.

Verksamheten gemensam OH UpN har en avvikelse i utfallet för augusti och på helårsprognos där stabens löner har ett större utfall än budget, detta beroende på en felbudgetering mot idrotts- och fritidsanläggningar föreningsstöd.

Verksamhet äldreomsorg har en avvikelse i utfall och prognos på helår. Där en budgetering av hyra Torggatan låg felaktigt på verksamhet idrotts- och fritidsanläggningar. Socialförvaltningens senarelagda övertagande av hyresavtalet för Torggatan 21 ingår här som en avvikelse i helårsprognosen.

Foto: Maja Geffen.

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnd

Resultat: +4,2 miljoner kronor (+0,3 procent)

Utbildning- och arbetsmarknadsnämndens ursprungliga budget för 2024 var 1 437,0 miljoner kronor. Efter beslut om ändringsbudget i mars har budgeten minskat med 4,5 miljoner kronor och uppgår nu till 1 432,5 miljoner kronor. Utbildning- och arbetsmarknadsnämndens sammantagna prognos för året visar ett överskott med 4,2 miljoner kronor.

Avvikelsen förklaras framför allt av lägre intäkter eftersom det är färre barn/elever i kommunala skolor med skolpeng. Det beror också på lägre personalkostnader eftersom det var hög sjukfrånvaro under våren, lägre kostnad för köp av verksamhet (utbildningskostnader) men med stor osäkerhet innan elevantalet är helt fastställt per den 15 september. Även högre lokalkostnader har bidragit eftersom det nya gymnasiet kostar mer än det som avsattes i budget och tilldelades i strukturstöd. Övriga driftskostnader påverkas av att en flytt mellan konton för intäkten som kommunen fått för kvotflyktingar. Intäkten var tidigare bokförd under Bidrag (intäkter).

Kommunen måste hantera, och skilja på, utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens dubbla roll inom pedagogiska verksamheter som får ersättning för antal inskrivna barn/elever; dels att vara finansiär för alla barn och elever som är folkbokförda i kommunen oavsett vem som är huvudman, dels att själv vara huvudman och utförare av skola i egen kommunal regi. Begreppet kallas för hemkommunansvar och regleras i kommunallagen.

Utfallet för perioden är ett överskott med 15,7 miljoner kronor. Resultatet fördelar sig med ett överskott för hemkommunen med 11,8 miljoner kronor och ett överskott för den egna regin med 3,9 miljoner.

Intäkterna är 1,1 miljoner kronor högre än budgeterat. Avvikelsen skulle ha varit högre, men under perioden har en flytt skett av statsbidraget för kvotflyktingar till posten Övriga driftskostnader. Det beror på redovisningsregler för det som kallas generella statsbidrag. I posten taxor och avgifter bokförs den barnomsorgsavgift som föräldrar betalar och en stor del av den positiva avvikelsen kommer från förskolans föräldrar, detta trots att barnantalet är lägre än budgeterat inom förskolan. Förklaringar till avvikelse inom barnomsorgsavgifter är bland annat föräldrars inkomstnivå, barnens vistelsetid på förskolan samt inkomstjämförelsen som görs varje år avseende fastställda inkomster

två år tillbaka i tiden. Avvikelsen för statsbidrag står Skolverket och Migrationsverket för. Övriga intäkter innehåller elevpeng till den kommunala skolan och olika slags försäljningsintäkter. Sjunkande barnantal inom förskolan samt färre uppdrag för servicepoolen förklarar avvikelsen.

Lönekostnaderna har varit 2,6 miljoner kronor lägre än budgeterat för perioden trots att löneökningen i årets revision blev 3,3 procent mot budgeterat 3 procent. Beslut om ombudgetering kommer att ske i november på kommunfullmäktiges sammanträde. Den lägre kostnaden förklaras av sjukskrivningar, vård av barn, inte tillsatta tjänster och en restriktiv användning av vikarier.

Kostnaden för köp av verksamhet (utbildningskostnader för annan huvudman) är 3,1 miljoner kronor lägre än budget. Kostnaden varierar med antal inskrivna elever, uppnådda studieresultat (Komvux) och val av utbildning. I början av höstterminen är uppföljning av skolverksamhet dock väldigt svår att göra. Eleverna byter mellan huvudmän och utbildningar och det är i september alla huvudmän gör en avstämning av elevantalet. Därefter justeras utbetalningen av elevpeng från att gälla från den 1 juli.

Lokalkostnaderna är högre än budgeterat med 4,5 miljoner kronor och merparten består av det nya gymnasiet. Avvikelsen har många beståndsdelar. En anledning är att hyror betalades för både det nya gymnasiet och det gamla i juni. En annan anledning är att tilldelad budgetram i form av strukturstyrning är lägre än den verkliga förändringen av kostnad för gymnasiet. Den andel i budgetramen som behövs för att täcka det ökade bidrag som ska utbetalas till elever med annan huvudman saknas också. Kostnader för inhyrda lägenheter till kvotflyktingar från Ukraina är också en förklaring till avvikelsen.

Inköp av material och läromedel har varit 15,3 miljoner kronor lägre än budgeterat för perioden och ingår i posten Övriga driftskostnader. Detta beror delvis på att nämnden fick ett statsbidrag i slutet av förra året som användes till att köpa in läromedel, varför behovet av nytt material varit lägre. Under augusti har dessutom en ombokning gjorts med 10,3 miljoner kronor från intäkten statsbidrag till Övriga driftskostnader. Det beror på redovisningsregler för generella statsbidrag. Under hösten förväntas bidraget användas för olika driftskostnader.

Även skolskjutsar har haft ett lägre utfall än budgeterat med 3,0 miljoner kronor. Detta beror framför allt på att en periodisering gjordes för 2023 utifrån uppgifter från UL avseende budgeterade kostnader för hösten 2023. När fakturan kom i mars 2024 var den lägre än det belopp som periodiserats från 2023. Prognosen överensstämmer nu med budget. Kostnader för skolskjuts och elevresor är hemkommunens ansvar att finansiera.

Prognosen visar ett överskott på 4,1 miljoner kronor och som fördelar sig med ett överskott på hemkommunen på 3,1 miljoner kronor och ett överskott på egen regi med 1,0 miljoner kronor.

Personalkostnaderna förväntas vara lägre än budget även fortsättningsvis. Den positiva avvikelsen för Övriga driftskostnader förväntas sjunka under resterande del av året i takt med att intäkter från statsbidrag som avser mottagandet av kvotflyktingar används i verksamheterna. Redovisningen görs på verksamheten flyktingmottagande. För att göra en prognos för köp av verksamhet (utbildningskostnader hos annan huvudman) måste först avstämningen göras mellan alla huvudmän. Den görs den 15 september för att gälla från 1 juli, enligt skollagen. Avvikelsen för lokalkostnader som beror på det nya gymnasiet fortsätter att växa. Statsbidraget för kvotflyktingar från Ukraina har överskridit kommunens kostnader för mottagandet.

Arbetsmarknadsenheten har fått ett statsbidrag för sommarjobb för unga som inte var budgeterat. Det har gjort att fler ungdomar kunde erbjudas feriearbete. Servicepoolens resultat påverkas negativt av att förvaltningarna beställer färre jobb.

Volymer inom SFI ökar nu. Kvotflyktingarna från Ukraina är numera folkbokförda och tillhör etableringen. De kan nu ta del av kommunens hela utbildningsutbud för vuxna. Kommunen planerar nu dessutom för att ta emot SFI-elever från Håbo.

Valnämnd

Resultat: +/- 0 miljoner kronor (+/- 0 procent)

Valnämndens ursprungliga budget för 2024 var 1,6 miljoner kronor och den har inte förändrats efter beslutet om ändringsbudget i mars. Valnämndens sammantagna prognos för året ligger i linje med budget.

Vård- och omsorgsnämnd

Resultat: - 51,2 miljoner kronor (-4,9 procent)

Vård- och omsorgsnämndens ursprungliga budget för 2024 var 1 045,2 miljoner kronor. Efter beslut om ändringsbudget i mars har budgeten minskat med 4,2 miljoner kronor och uppgår nu till 1 041,0 miljoner kronor. Vård- och omsorgsnämndens sammantagna prognos för året visar ett underskott med 51,2 miljoner kronor.

Ekonomisk analys

Vård- och omsorgsnämnden visar ett underskott på 30,2 miljoner kronor per sista augusti jämfört med budget. Huvuddelen av underskottet beror på högre personalkostnader inom äldreomsorgen och LSS-boenden. Jämfört med budget för januari–augusti är avvikelsen för personalkostnaderna negativ med 31,8 miljoner kronor och underskottet väntas fortsätta öka till 66,3 miljoner kronor under årets sista månader.

De ökade kostnaderna kan främst kopplas till sjukfrånvaro som totalt uppgår till 16,6 miljoner kronor, övertid som uppgår till 7,1 miljoner kronor samt kostnader för vikarier och delade turer som uppgår till totalt 84,9 miljoner kronor som inkluderar sommarvikarier. Samt en utökning av hemtjänsten, då cirka 200 kunder har övergått till hemtjänst i egen regi. Personalkostnader som sjukfrånvaro, övertid och vikariekostnader saknas till stor del i budgeten vilket givetvis visar sig i utfallet.

Prognosen för personalkostnaderna visar ett underskott på 66,3 miljoner kronor för helåret. De flesta enheter inom hemtjänst, äldreboenden och LSS-boenden står inför utmaningar med höga personalkostnader. För att minska underskottet arbetar förvaltningen aktivt med att anpassa bemanningen.

Hemtjänst

Utförande av hemtjänst i privat regi, kommunen har sagt upp avtalen med två privata företag som tidigare utförde hemtjänst, vilket innebär att dessa företag inte längre kan väljas som hemtjänstleverantörer. Kommunen har istället tagit över och utför nu tjänsterna i egen regi.

Under sommaren och hösten har förvaltningen flyttat cirka 200 hemtjänstkunder från privata utförare till egen regi. Detta krävde noggrann planering för att se till att övergången gick smidigt och att kundernas behov fortsatt tillgodosågs. Övergången har resulterat i ett överskott på 19,3 miljoner kronor, vilket har använts för att anställa ny personal och etablera tre nya grupper inom hemtjänsten.

Enligt prognosen som tagits fram visar det sig att behovet överstiger 19,3 miljoner kronor. Förväntningarna är att utfallet för de nya grupperna kommer att vara högre än det överskott som tidigare angivits.

De ökade kostnaderna kan främst hänföras till sjukfrånvaro som uppgår till 4,6 miljoner kronor, övertid som uppgår till 1,7 miljoner kronor samt kostnader för vikarier som uppgår till 23,8 miljoner kronor som inkluderar sommarvikarier.

LSS boende

Avvikelsen i helårsprognosen jämfört med budget, som uppgår till totalt minus 13,4 miljoner kronor. I augusti 2023 uppgick antalet årsplaceringar till 112, medan prognosen för 2024 visar en förväntad ökning till 121 årsplaceringar. Denna ökning i volym innebär ett större behov av resurser och bemanningen behöver därför vara mer omfattande än tidigare för att möta det ökade behovet av stöd och omsorg inom LSS-verksamheten.

De ökade kostnaderna beror främst på sjukfrånvaro, som uppgår till 1,3 miljoner kronor, övertidskostnader på 1,2 miljoner kronor samt kostnader för vikarier, inklusive sommarvikarier, som totalt uppgår till 8,1 miljoner kronor.

LSS personlig assistans

Antalet kunder inom personlig assistans ökar, vilket medför nya krav inom nämndens ansvarsområden för att kunna hantera det växande antalet kunder och säkerställa att alla får det stöd de har rätt till enligt lagen. En annan orsak till ökade kostnader är att grundbemanningen inom personlig assistans behöver utökas på grund av mer komplexa ärenden som kräver extra personalresurser.

Köp av verksamhet

Nämndens kostnader för köp av verksamhet består främst av köpta vårdplatser. Prognosen för köp av verksamhet visar ett överskott på 3,8 miljoner kronor. Under första veckan i maj har förvaltningen avslutat en mycket kostsam köpt plats (13 900 kronor/dygn) och personen det gäller har flyttat till en nystartad verksamhet i kommunens egen regi. Hemtagningsinsatserna har bidragit till minskade kostnader för förvaltningen och denna positiva utveckling förväntas fortsätta i takt med att fler externa placeringar avslutas och ersätts av insatser som utförs inom kommunens egen verksamhet.

Övriga driftskostnader

Övriga driftskostnader avviker negativt från helårsprognosen med 4,9 miljoner kronor jämfört med budget. Ökningen är generell och återfinns inom olika områden och kostnadskategorier. Dessutom har de nya grupperna medfört extra kostnader i samband med uppstarten.

Ett domstolsbeslut från 2022, rörande personlig assistans, har också påverkat budgeten negativt med 2 miljoner kronor.

Investeringar

Kommunkoncernens totala investeringsbudget för 2024 uppgår till 1 449,2 miljoner kronor, av detta avser 1 144,3 miljoner kronor kommunens investeringar och 304,9 miljoner kronor de kommunala bolagens investeringar. Nettoutfall för perioden januari–augusti uppgår till 553,6 miljoner kronor. Prognosen beräknas till 1 302,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 90 procent av budgeten och ger en avvikelse på 147,1 miljoner kronor under budget.

Investeringar kommunkoncern (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan- aug 2023	Utfall jan- aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Kommun						
Skattefinansierad verksamhet	-413,8	-251,8	-198,9	-658,4	-605,6	52,8
Taxefinansierad verksamhet (VA)	-239,5	-146,4	-191,1	-415,9	-381,3	34,6
Markinvestering	0,0	0,0	-50,9	-70,0	-70,0	0,0
Summa kommun	-653,3	-398,2	-441,0	-1 144,3	-1 056,9	87,4
Kommunala bolag						
AB Enköpings hyresbostäder	-135,0	-90,0	-49,0	-188,0	-142,0	46,0
ENA Energi AB	-38,3	-23,0	-63,6	-116,9	-103,2	13,7
Summa kommunala bolag	-173,3	-113,0	-112,6	-304,9	-245,2	59,7
Summa kommunkoncern	-826,6	-511,2	-553,6	-1 449,2	-1 302,1	147,1

Budgeten för skattefinansierade investeringar uppgår till 658,4 miljoner kronor och utfallet för perioden är 198,9 miljoner kronor. Prognosen för de skattefinansierade investeringarna är 52,8 miljoner lägre än budget. Den största avvikelsen finns inom tekniska nämnden där planerat underhåll, investeringar inom allmän plats och alla nämnders fastighetsinvesteringar finns budgeterade. Fastighetsinvesteringar avser huvudsakligen enskilda projekt som oftast pågår under flera år. Årets budget för fastighetsinvesteringar uppgår till 509,4 miljoner kronor och prognosen är 46 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen förklaras framför allt av att tidsplanen för fleråriga projekt har justerats.

Budgeten för taxefinansierade investeringar (VA) uppgår till 415,9 miljoner kronor och utfallet för perioden är 191,1 miljoner kronor. Prognosen för de taxefinansierade investeringar är 34,6 miljoner kronor lägre än budget. De större pågående projekten nytt avloppsreningsverk, dricksvattenförsörjning och utbyggnaden av VA i omvandlingsområdena Kolarvik Sjöängarna har tillsammans en prognos på 41,3 miljoner kronor lägre än budget i år. Avvikelsen förklaras av att tidplanerna i projekten har justerats. Samlingsposten för exploateringsprojekt VA prognostiserar en avvikelse på 16,8 miljoner kronor mer än budget. Investeringar inom samlingsposten följer utbyggnadstakten för kommunens exploateringsprojekt. Avvikelsen förklaras av att tidplaner har förändrats i fleråriga projekt samt att projekten har kostnadsökningar på grund av prisökningar för material, som en följd av inflation och mängdökningar inom pågående entreprenader.

Utfallet för strategiska markförvärv är för perioden 50,9 miljoner kronor och prognosen är att hela budgeten på 70 miljoner kronor kommer att förbrukas.

De kommunala bolagen har en investeringsbudget på totalt 304,9 miljoner kronor och utfallet för perioden är 112,6 miljoner kronor. Prognosen är 59,7 miljoner kronor lägre än budget.

I jämförelse med samma period föregående år har kommunkoncernens investeringar ökat med cirka 42,4 miljoner kronor. Ökningen förklaras framför allt av utfallet på 50,9 miljoner kronor för de strategiska markförvärven som tillkommit 2024. Skattefinansierade investeringar är 52,9 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år, medan taxefinansierade investeringar är 44,7 miljoner kronor högre jämfört med samma period föregående år.

Investeringsprojekt

Entreprenad pågår för grundskola Lillsidan med ny sporthall och fritidsgård och för ny grundskola Örsundsbro med tillhörande evakueringsmoduler. Byggnation av förskolorna Ripan och Storskogen pågår och förskola Skolsta planeras upphandlas under hösten.

Byggnation för LSS-boende Åkersberg pågår och beräknas att vara klart till årsskiftet 2024/2025.

För Kulturhus Joar pågår planering och projektering inför upphandling.

Byggnation av nytt avloppsreningsverk och utbyggnation av omvandlingsområde Kolarvik Sjöängarna pågår. Projektet ny dricksvattenförsörjning är i planeringsfas.

Större pågående investeringsprojekt	Totalt per projekt (mnkr)			
	Total budget	Totalt utfall t.o.m. aug 2024	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Skattefinansierat				
UAN Grundskola Örsundsbro	-310	-11,9	-310	0,0
UAN evakueringsmoduler, grundskola Örsundsbro	-10	-0,3	-9,5	0,5
UAN Ripans nya fsk	-86	-21,8	-86	0,0
UAN Grundskola Västerleden/Lillsidan	-480,8	-64,5	-480,8	0,0
UPN Ny sporthall Västra Enköping	-98,5	-16,1	-98,5	0,0

	Totalt per projekt (mnkr)			
VON LSS Åkersberg	-31	-21,9	-31	0,0
VON LSS Paviljong Hummelsta	-2,8	-1,2	-2,8	0,0
Totalt skattefinansierat (mnkr)	-1 019,1	-137,7	-1 018,6	0,5
Taxefinansierat				
Nytt avloppsreningsverk	-1 260,0	-364,1	-1 260,0	0,0
Dricksvattenförsörjning	-95,0	-3,7	-95,0	0,0
Kolarvik Sjöängarna	-110,0	-61,3	-110,0	0,0
Totalt taxefinansierat (mnkr)	-1 465,0	-429,1	-1 465,0	0,0

Under våren har byggnation av speakertorn och läktare på Korsängsfältet slutförts och tagits i bruk av verksamheten. Speakertornet har överskridit budget med 0,8 miljoner kronor på grund av ökade kostnader för grundläggning och anslutning av vatten och avlopp.

Det nya gymnasiet är invigt och verksamheten startat upp höstterminen 2024. Prognosen för gymnasiet är 25 miljoner kronor över budget. Avvikelsen beror på att under pågående byggtreprenad för gymnasiet, har omvärlden med storskaligt krig i Ukraina och pandemi medfört en onormal prisutvecklingen för projektet. Kontraktet med leverantör möjliggör för leverantören att få ersättning för kostnader som kan hänföras till en onormal prisutveckling. Beredning pågår för en ändringsbudget.

Bild: Spadtag för nya Lillsidanskolan

	Totalt per projekt (mnkr)				
Investeringsprojekt som tagits i bruk under året	Total budget	Utfall t.om. aug 2024	Avvikelse utfall mot budget	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
UAN Nytt gymnasium	-530	-519,4	10,6	-555,0	-25,0
UPN Speakertorn	-2,5	-3,3	-0,8	-3,3	-0,8

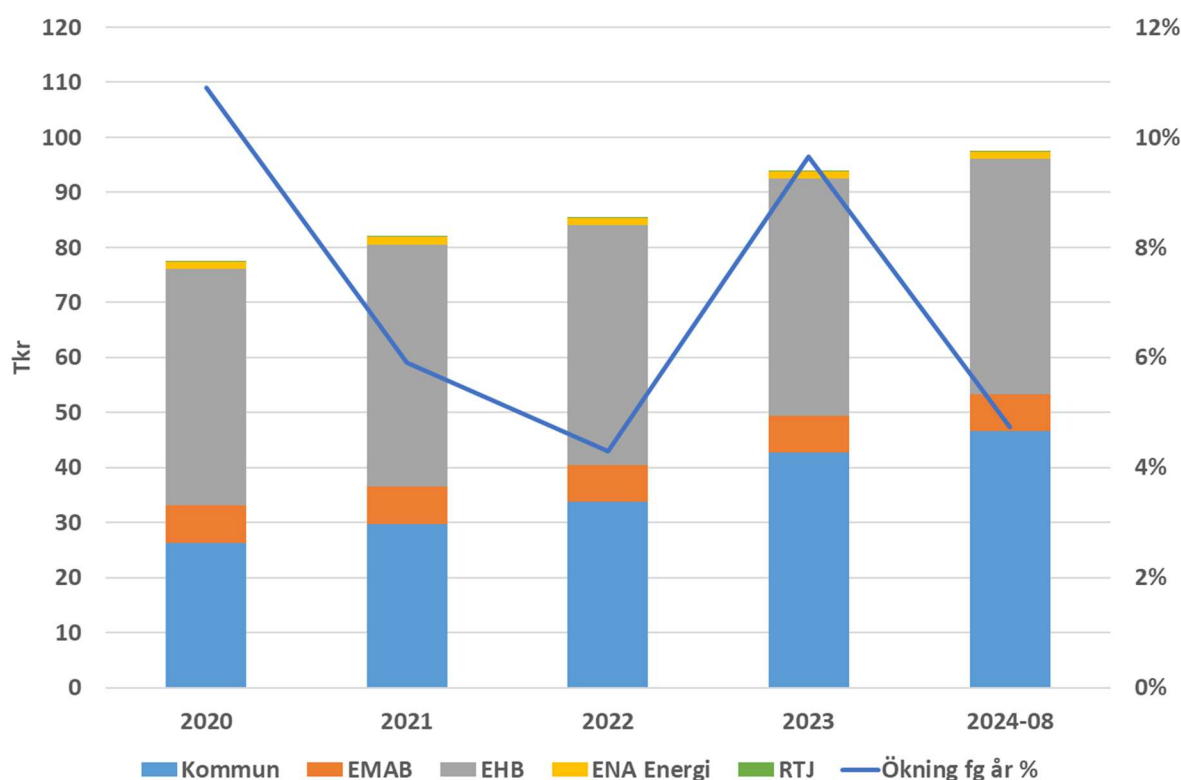
Skulder och borgensåtaganden

Kommunkoncernens låneskuld uppgick till totalt 4 777 miljoner kronor vid utgången av augusti 2024, vilket motsvarar 98 tusen kronor per invånare. Låneskulden har ökat med 238 miljoner kronor eller 5 procent sedan årsskiftet, det motsvarar en ökning på 4 tusen kronor per invånare.

Kommunen har ökat sin upplåning med 200 miljoner kronor för att finansiera pågående investeringar. Under våren upptog Enköpings kommuns moderbolag AB ett nytt lån på 40 miljoner kronor för att återbetala nyttjad internkredit på bankkontot. Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo har minskat sin låneskuld med 2 miljoner kronor

Låneskulden fördelas mellan kommunen med 2 265 miljoner kronor, Enköpings kommuns moderbolag AB med 360 miljoner kronor, AB Enköpings hyresbostäder med 2 080 miljoner kronor och ENA Energi AB med 62 miljoner kronor samt 67 procent av kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbos låneskuld med 9 miljoner kronor.

Sedan 2020 har låneskulden per invånare ökat 21 tusen kronor eller 27 procent.

Kommunen tecknar borgen för lån till kommunalt ägda bolag och kommunalförbund, men även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtaganden uppgick sista augusti 2024 till 2 594 miljoner kronor, vilket är en ökning sedan årsskiftet med 40 miljoner kronor och förklaras av den ökade låneskulden för Enköpings kommuns moderbolag AB. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under 2024 och inga indikationer finns att det ska behöva ske några infrianden under de kommande åren.

Exploatering

Kommunens exploateringsverksamhet utvecklar och iordningställer mark för bostads- och verksamhetsområden. Projekten sträcker sig ofta över flera år vilket leder till att slutredovisningen kan ske flera år i framtiden. Inkomsterna avser intäkter för markförsäljning, exploateringsbidrag och gatukostnadsersättningar från exploatörerna. Utgifterna avser kostnader för inköp och iordningställande av mark och utgifter för att bygga ut kommunala anläggningar inom exploateringsområdena.

För de första månaderna 2024 uppgick exploateringsverksamhetens samlade inkomster till 63,4 miljoner kronor och utgifterna till 39,4 miljoner kronor. Resultatet för avslutade projekt och fastighetsförsäljningar uppgick till 49,8 miljoner kronor. I resultatet ingår gatukostnadsersättningar med 36,4 miljoner kronor gällande Storskogen, Bahco, Boglösarondellen och Lillsidan. Det ingår även realisationsvinster från försäljning av en exploateringstomt med 12,9 miljoner kronor gällande Romberga 23:56, försäljning av tomträtt med 0,5 miljoner kronor gällande en tomt på Korsängen samt fasta kostnadsförda driftkostnader med 0 kronor.

I kommunens finansiella resultatmål exkluderas exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar, vilket sammanlagt uppgår till 49,3 miljoner kronor för perioden januari-augusti 2024. Prognosen för 2024 gällande exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar är 72,5 miljoner kronor.

Exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar (mnkr)	Utfall 202408	Prognos helår
Gatukostnadsersättningar	36,4	59,6
Resultat från försäljning av exploateringstomter	12,9	12,9
Resultat från försäljning av tomträtter	0,5	0,5
Summa	49,8	73,0

3.5 Balanskravsresultat

Enligt årsprognosen bedöms Enköpings kommun att uppfylla det lagstadgade balanskravet med ett resultat exklusive realisationsvinster på 40 miljoner kronor. Balanskravet innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet vid årets slut blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år. En så kallad balanskravsutredning genomförs varje år för att fastställa om balanskravet är uppfyllt. Enligt utredningen kommer kommunen uppfylla balanskravet 2024 och har inga underskott från tidigare år att återställa.

Balanskravsutredning, mnkr	Utfall 202408	Prognos helår
Årets resultat enligt resultaträkningen	113,1	40,4
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,8	-0,8
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	112,3	39,6
Reservering av medel till resultatreserv	0,0	0,0
Användning av medel från resultatreserv	0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	112,3	39,6

Mellan åren 2013 och 2023 har det funnits en möjlighet att reservera överskott till en resultatutjämningsreserv (RUR). Från och med 2024 avvecklas resultatutjämningsreserven (RUR) och istället finns en möjlighet att reservera överskott till en resultatreserv (RER). Kvarstående medel i kommunens RUR, 110,4 miljoner kronor, får tas i anspråk fram till år 2033. Kommunen har inte nyttjat reserven 2024.

3.6 Väsentliga personalförhållanden

Enköpings kommun har per den sista augusti 2024 totalt 3 936 medarbetare (exklusive timanställda), varav 78 procent är kvinnor och 22 procent män. Det är en ökning jämfört med föregående år med 134 personer. Ökningen återfinns framför allt hos vård- och omsorgsförvaltningen som under sommaren 2024 tog över verksamhet och personal. Antalet kvinnor jämfört med män har marginellt minskat jämfört med föregående år samma period. Offentlig sektor är oftast en kvinnodominerad sektor, men en strävan bör finnas att nå fördelningen med 30 procent män och 70 procent kvinnor. En medvetenhet vid rekrytering och insikt hur annonser formuleras kan bidra i rätt riktning. Jämställda organisationer är mer framgångsrika än ojämställda organisationer, därför är strävan att bli en mer jämställd organisation med ökad mångfald naturligt för Enköpings kommun.

Sjukfrånvaron under perioden januari till augusti 2024 ligger på 7,1 procent, vilket är liknande som för samma period förra året. Tre av förvaltningarna ligger under 5 procent och resterande fyra förvaltningar ligger över 5 procent. Enköpings kommun behöver arbeta ännu mer proaktivt för att motverka sjukfrånvaro, dels genom ett välfungerande prehabarbete, dels genom bättre uppföljningar från företagshälsovården om hur mycket tid vi lägger på eftervård, respektive tidiga insatser. Det finns idag forskning som visar på att hormonell ohälsa kan vara en bidragande orsak till att många, framför allt kvinnor, är sjukskrivna. Det är ett område som Enköpings kommun behöver arbeta mer med. Korttidssjukfrånvaro redovisas, sedan många år tillbaka mellan dag 1–59. Det intressanta, ur ett ekonomiskt perspektiv, är att titta på hur många anställda som har korttidssjukfrånvaro mellan dag 1–14, där arbetsgivaren har en kostnad för varje sjukdag. Framöver kommer korttidssjukfrånvaro redovisas för dag 1–14 och långtidssjukfrånvaro dag 15–59.

Under hösten kommer Enköpings kommun genomföra en medarbetarenkät innehållande HME (Hållbart medarbetarengagemang) och OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö) frågor i ett paket. Framtagningen av enkäten ska dels underlätta för chefer att endast behöva arbeta med en enkät per år och dels ge kommunen en känsla för hur stolta medarbetare vi har, trygga chefer samt ett hållbart arbetsliv.

Den externa personalomsättningen (ej inräknat pensionsavgångar) hamnade för perioden januari till augusti på 4,2 procent, vilket är lägre än föregående år samma period. Det som ska noteras är att framräkningen kan skilja sig åt mellan åren, eftersom det är två olika personer som räknat fram siffran. Det ska också noteras att det idag inte finns ett systemstöd för någon statistikframtagning kopplat till personalstatistik, vilket kräver en handpåläggning.

Kommunens attraktionsvärde behöver stärkas både som organisation (offentlig sektor) och som arbetsgivare. Attraktivitet handlar om såväl marknadsmässiga löner, förmåner som speglar den organisation vi strävar efter, ett hållbart arbetsliv med stolta medarbetare och trygga chefer. För att klara av kompetensförsörjningen framöver behöver Enköpings kommun nyttja AI i större utsträckning, både när det gäller att frigöra tid, men också för att ersätta vissa yrken. Under första delen av 2024 har ett arbete startats att digitalisera introduktionen av nya medarbetare för att frigöra tid för framför allt chefer. Det har även startats en arbetsgrupp för attraktiv arbetsgivare och inom service och bemötande. Om kommunen har ett gott bemötande och en hög servicenivå ut mot medborgare, näringsliv men även internt kommer varumärket stärkas. Vidare kommer också stoltheten bland medarbetare att öka då fler pratar gott om kommunen som både organisation och arbetsgivare.

3.7 Kommunens mål

Kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål

Den övergripande målbilden i kommunfullmäktiges plan för åren 2024–2027 är att tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i. För att vi alla ska bidra till ökad trygghet i Enköping fokuserar kommunfullmäktige på tre övergripande mål, våra tre "S".

Nedan finns kommunfullmäktiges förklaring om varje mål samt en bedömning av måluppfyllelsen fram till delåret. Den samlade bedömningen av kommunens arbete för att nå kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål gjorts utifrån nedan skala:

- Grön – förbättrat
- Grå – oförändrat
- Röd – försämrat

Tillsammans skapar vi trygghet

Trygga människor visar tillit, stöttar varandra och bidrar till en hållbar framtid tillsammans.

Trygg är den som kan lita på att få stöd och hjälp i livets olika skeden, slipper vara rädd för olyckor och brott och lever i ett väl fungerande samhälle.

Trygghet skapas när vi lever ett självständigt liv och är vårt allra bästa jag, samtidigt som vi känner samhörighet och stolthet i en jämlik och inkluderande omgivning.

Analys av måluppfyllelsen

Enköpings kommun arbetar för att skapa en trygg och säker miljö för invånarna, med fokus på samarbete, utbildning och förebyggande insatser.

Kommunstyrelsen arbetar aktivt för att förbättra säkerheten och tryggheten genom olika initiativ. Detta inkluderar trygghetsvandringar som genomförs två gånger om året för att öka trygghetskänslan, samt noggrant granskade upphandlingar för att motverka organiserad brottslighet. Säkerhetsorganisationen för publika evenemang och en kommunikationsstrategi för medborgarnas behov är också centrala delar av arbetet.

Miljö- och byggnadsnämnden fokuserar på att upprätthålla en trygg arbetsmiljö och motverka organiserad brottslighet genom kontroll av avfalls- och masshantering. Nämnden levererar kart- och GIS-tjänster med långsiktig planering för att säkerställa kvalitet och effektivitet.

Socialnämnden stödjer personer långt från arbetsmarknaden genom arbetsträning och projekt som syftar till att skapa trygghet för barn och familjer. Nämnden samarbetar med olika aktörer för att identifiera vårdbehov och för att genomföra tidiga insatser som syftar till att förebygga problem. Genom den nyetablerade verksamheten "Fältarna" arbetar även nämnden med uppsökande arbete för att identifiera och stödja unga innan de hamnar i negativa situationer.

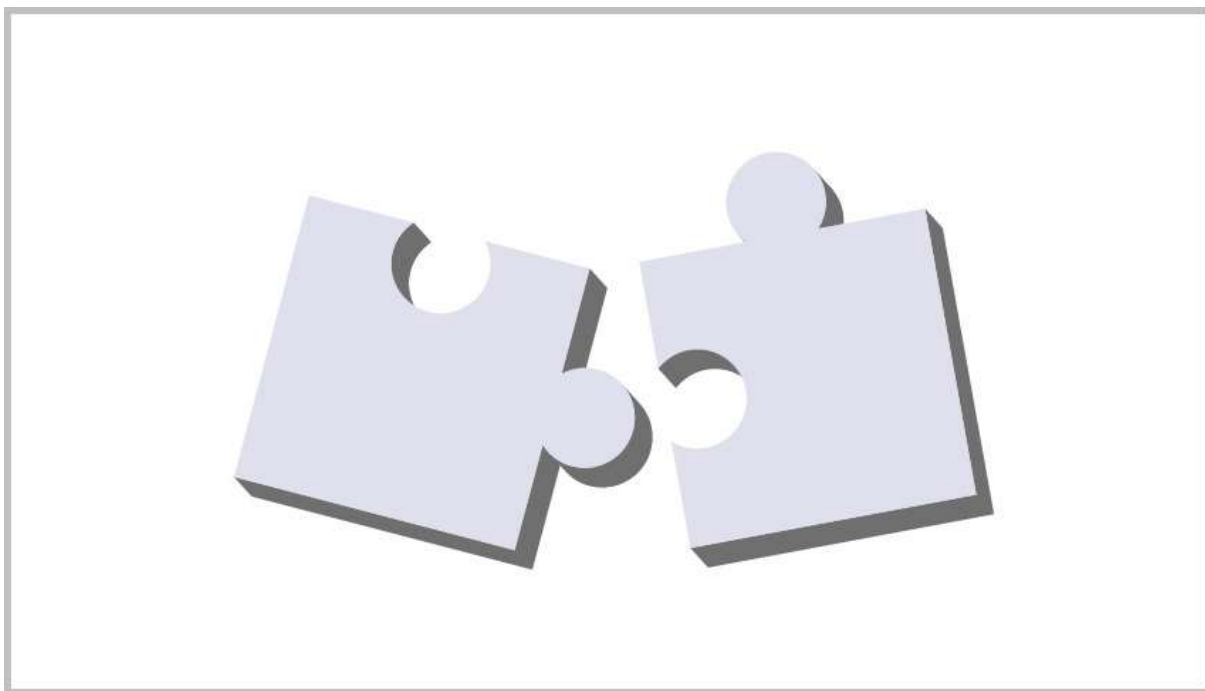
Tekniska nämnden säkerställer trygghet i skolor och offentliga lokaler, med fokus på att utveckla fastighetsbeståndet och förbättra utemiljöer genom att anpassa växlighet och allmänna platser för att öka tryggheten. Nämnden arbetar även med beredskapsplaner för att hantera nödsituationer.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ett tydligt fokus på att öka barns och elevers framtidstro och trygghet. Bland annat arbetar nämnden för att främja närvaron bland eleverna i skolan, vilket är en förutsättning för att nå eleverna och stärka deras framtidstro och trygghet. Nämndens ingår även i ett samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF-samarbetet) som syftar till att ge tidiga insatser till barn och ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap och/eller kriminalitet.

Upplevelsenämnden fokuserar på att skapa trygga mötesplatser och utveckla säkerheten kring evenemang. Genom samarbeten och säkerhetsåtgärder strävar de efter att förebygga ungdomsbrottslighet och skapa en tryggare miljö för alla invånare. Nämnden har även förbättrat gatubelysningen i Bredsand för att öka tryggheten i området.

Vård- och omsorgsnämnden har anställt strategier för att förebygga välfärdsbrott och säkerställa att skattemedel används på rätt sätt. Utbildning av medarbetare i modellen "individens behov i centrum" (IBIC) pågår för att höja kvaliteten och säkerställa att rätt insatser ges som gör skillnad för dem nämnden är till för.

Valnämnden har genomfört valet utan större brister, vilket visar på en god säkerhet och hantering av rösterna.

Samhörighet

Samhörighet bidrar till social sammanhållning och tillit. Tryggheten ökar när vi samverkar och är delaktiga i skapandet av vår gemensamma livsmiljö. Känslan av att ingå i ett sammanhang ger ett större ansvarstagande.

Samverkan och delaktighet behövs överallt - mellan individer, inom civilsamhället och i förhållandet till kommunorganisationen. Kommunen har ett särskilt ansvar att skapa förutsättningar för samverkan, såväl inom som utanför organisationen. Vi uppnår bättre och mer kostnadseffektiva resultat när vi lösningsorienterat och innovativt tar tillvara varandras kompetenser.

Öppenhet, transparens och god kommunikation gör det demokratiska inflytandet över beslut som påverkar oss själva och vår omgivning möjligt. Samverkan med och mellan medborgare är en förutsättning för arbetet med Agenda 2030 och stärker förtroendet för hela vårt demokratiska samhälle.

Analys av målpuppfyllelsen

I Enköpings kommun betonar vi vikten av samarbete, kommunikation och delaktighet för att skapa trygghet och gemenskap bland invånarna. Genom olika initiativ och samverkansformer arbetar kommunen för att öka samhörigheten och uppnå kommunfullmäktiges övergripande mål.

Kommunstyrelsen i Enköping arbetar för att skapa samhörighet och inkludera invånare, näringsliv och besökare genom samarbete och dialog. Viktiga initiativ inkluderar förbättrad kommunikation med förvaltningar och en ny strategi för att nå unga via skoldatorer. Medborgardialoger planeras för att öka delaktighet, särskilt bland ungdomar.

Miljö- och byggnadsnämnden förenklar kontaktvägar och erbjuder digitala tjänster för ökad tillgänglighet. Genom avancerade kart- och GIS-tjänster kan samhällstrender analyseras och visualiseras, vilket främjar gemenskap.

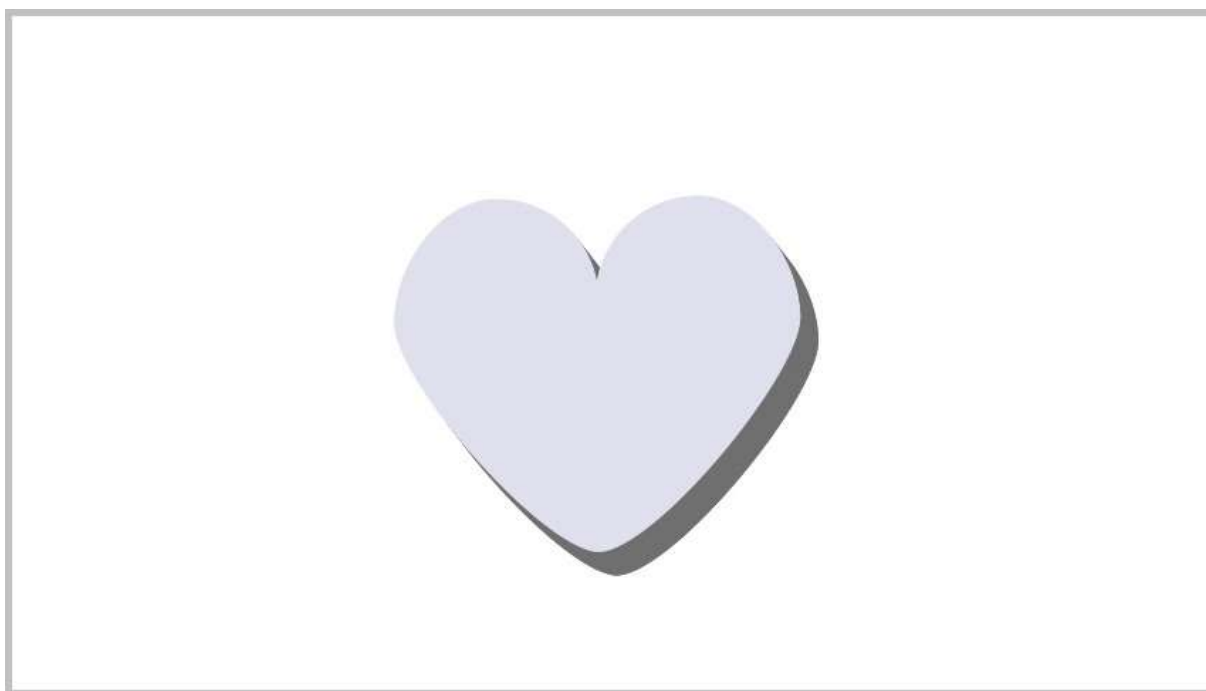
Socialnämnden har utvecklat samarbeten för att hantera våld i nära relationer och arbetar aktivt med olika samverkansstrukturer för att stödja barn och unga. Nya initiativ som BOB-rådet fokuserar på att motverka organiserad brottslighet bland ungdomar.

Tekniska nämnden strävar efter ökad medborgardelaktighet genom dialoger kring lekplatser och trafikinvesteringar. Nämnden arbetar även med kunddialoger och energikartläggningar för att optimera fastighetsdrift och miljöpåverkan.

Upplevelsenämnden fokuserar på att skapa delaktighet genom kultur och fritidsaktiviteter, och stöder föreningar för att utveckla mötesplatser för olika åldersgrupper. Samarbete med lokala aktörer är centralt för att främja samhörighet och delaktighet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamhet Öppna förskolan erbjuder sedan februari 2024 SFI-undervisning för föräldralediga. Undervisningen är informell och anpassad efter deltagarnas nivå och fokuserar på integration och social delaktighet. För att öka tillgängligheten planeras under hösten även SFI-träning på Nattugglan för föräldrar med äldre barn.

Vård- och omsorgsnämnden arbetar för att förbättra samarbeten och effektivisera vårdinsatser under ledning av en förändringsledare, med fokus på att möta framtida utmaningar inom hemtjänst och hemsjukvård.

Självständighet

Ett självständigt och aktivt liv ökar livskvaliteten. Den som fått en god utbildning och lever ett berikande liv kan lättare påverka sin livssituation och finna trygghet i livet. Kommunen ska ge medborgarna förutsättningar att göra egna livsval och uppmuntra till eget ansvarstagande.

Barn och ungas utveckling och välmående prioriteras, då grunden för ett självständigt och aktivt liv läggs i unga år. Utöver kommunens egna ansvarsområden kan det ske genom att stötta, samverka och ge förutsättningar för civilsamhällets viktiga arbete för barn och unga.

Utvecklad välfärdsteknik inkluderar fler att leva ett självständigt liv och gör mer social samvaro

möjligt. Kommunen ska verka förebyggande och uppmuntra till ett aktivt liv för alla, för att minska behovet av stöd och omsorg.

Analys av måluppfyllelsen

Enköpings kommun fokuserar på att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet bland invånarna, bland annat genom samarbete, digitalisering och stödåtgärder.

Kommunens arbete med ungdomar inkluderar projekt för att öka deras intresse för kommunen och för att förbereda dem för arbetslivet. Betoningen ligger på att skapa ett självständigt arbetsliv, där medarbetare känner sig trygga och kompetenta i sina uppdrag.

Kommunstyrelsen arbetar för att främja självständighet bland invånarna genom kravställning i upphandlingar, stöd till entreprenörer och projekt som Ready4life. Genom att ställa krav på leverantörer att samarbeta med Jobbcentrum syftar kommunen till att öka sysselsättningen och skapa praktikplatser för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden. Enköping rankas högt i entreprenörskap, vilket stöds av initiativ som Ung Företagsamhet.

Miljö- och byggnadsnämnden erbjuder både digitala och fysiska tjänster för att underlätta kontakt och handläggning av ärenden. Nämnden fokuserar på att ge medborgarna högkvalitativ information och gör det enkelt för dem att hantera sina ärenden online.

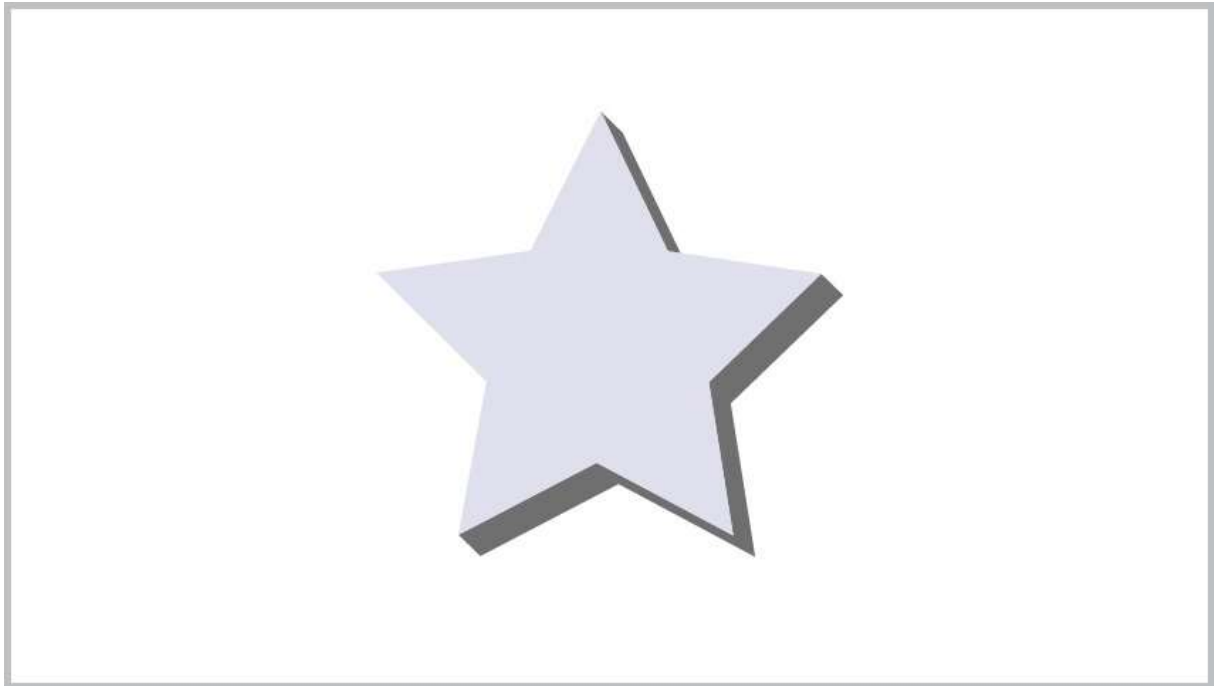
Socialnämnden betonar vikten av sysselsättning och arbetsträning för klienter inom socialtjänsten. Det finns ett fokus på hemmaplanslösningar och samverkan mellan olika team för att minska behovet av externa placeringar. Den nya socialtjänstlagen föreslår ett behovsanpassat arbetssätt som ökar tillgängligheten till stöd.

Tekniska nämnden arbetar med att slutföra nya byggprojekt och förbättra utbildningslokaler, samt utvecklar gröna miljöer och infrastrukturens satsningar för att öka tryggheten och tillgängligheten i kommunen. Åtgärder för att stödja ungdomars resor under sommaren har också implementerats.

Upplevelsenämnden fokuserar på att skapa en god arbetsmiljö och stödja medarbetare i att arbeta självständigt. Kulturverksamhet och bibliotekens arbete betonas som viktiga för att främja livskvalitet och demokratiskt tänkande. Förvaltningen tillhandahåller även kostnadsfria aktiviteter och lokaler för allmänheten, samt stöd till föreningar och civilsamhället.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har inlett flera samarbeten, både internt och externt, för att stödja SFI-elever i språkutveckling och arbetslivsintegration, vilket är avgörande för att öka självständigheten och motverka utanförskap. Gymnasiebehörighet hos elever i årskurs 9 är i fokus hos nämnden och ett projekt pågår för att öka förståelsen kring varför vissa elever inte når behörighet. Genom det kommunala aktivitetsansvaret pågår uppsökande verksamhet bland barn och unga utan fungerande skolgång eller annan sysselsättning för att hitta lösningar för de ska få en meningsfull sysselsättning.

Vård- och omsorgsnämnden har implementerat e-handel för inköp inom hemtjänsten och arbetar med läkemedelsautomater för att förbättra vården. Digitala tjänster för ansökan om bistånd och trygghetslarm har också introducerats för att öka effektiviteten och tillgängligheten.

Stolthet

Stolta medarbetare och medborgare är goda ambassadörer som stärker känslan av glädje, självförtroende och samhörighet. Det är lättare att känna tillförsikt och trygghet om man är delaktig i något man är stolt över.

Stolthet byggs från grunden i allt vi gör, baserat på relevant och trovärdig kommunikation där det är nära mellan medborgare och beslutsfattare.

Gemenskap, delaktighet och identitet är viktiga byggstenar när vi framhåller allt som är unikt och bra i företagervänliga Enköping. Varje gång vi som kommun motsvarar och överträffar medborgarnas förväntningar ökar stoltheten över att bo, verka och vara en del av Enköpings kommun. Gemensamma upplevelser och arrangemang stärker vår sammanhållning.

Analys av måluppfyllelsen

Enköpings kommun arbetar för att skapa en stolt och engagerad gemenskap, där både medarbetare och invånare känner en stark koppling till och stolthet över sin kommun. Genom olika initiativ och projekt syftar man till att stärka samhörighet, trygghet och stolthet i samhället.

Evenemang och aktiviteter, inklusive rekryteringsmässor och pendlarkampanjer, bidrar till att marknadsföra kommunen. Stolta medarbetare är centrala för kommunens framgång och engagemang, vilket förstärker arbetsgivarvarumärket.

Kommunstyrelsen fokuserar på att stärka stoltheten inom kommunen genom initiativ som utveckling av plats- och arbetsgivarvarumärken samt näringslivsprogram. Målet är att öka synligheten för det lokala näringslivet via utbildningar, dialog och evenemang. Hållbara upphandlingar och ansvarig användning av skattemedel betonas genom rutiner och uppföljning. Genom projektet "En kommun - en koncern" främjas samarbetet mellan olika förvaltningar och bolag för att skapa en enhetlig verksamhet som invånare och företag kan vara stolta över.

Miljö- och byggnadsnämnden strävar efter att skapa trygghet och rättvisa genom moderna arbetssätt och effektiva kundmöten. Medarbetarnas stolthet stärks av en modern arbetsmiljö och

teknisk utveckling, särskilt inom kart- och GIS-teknik. Detta gör nämnden till en attraktiv arbetsgivare.

Deltagare i **Socialnämndens** verksamhet Joar Socia upplever stolthet över att bli självförsörjande, med 15 personer som hittills i år nått detta mål. Medarbetare inom socialtjänsten har en låg omsättning och trivs med sitt arbete, vilket beror på ett strategiskt fokus på arbetsmiljö och bemanning. Feedback från klienter visar på uppskattning för det stöd och bemötande som ges.

Tekniska nämnden har bidragit till fler evenemang och förbättrade grönområden. Nyinvigningen av Westerlundska gymnasiet och en förbättrad cykelinfrastruktur är exempel på stolta prestationer. E-tjänster införs för att förenkla tillståndsansökningar.

Upplevelsenämnden arbetar med ett aktivt kulturliv och offentlig konst som bidrar till invånarnas stolthet. Anläggningar och verksamheter i kommunen utvecklas ständigt, och Bredsands bad och camping har fått positiva omdömen. Fritidsbanken har ökat sin utlåning av idrottsartiklar, vilket gör det enklare för invånare att delta i aktiviteter.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har en god arbetskultur med stolta medarbetare där lärare tillåts att utvecklas, en framgångsfaktor vad gäller den höga andelen behöriga lärare som råder i Enköping. Under augusti månad bjöd Westerlundska gymnasiet på öppet hus i samband med invigningen av den nybyggda skolan, där besökarna lyfte fram att skolan var ett fint riktmärke för kommunen och något att vara stolt över.

Vård- och omsorgsnämnden arbetar för stolta medarbetare genom nära ledarskap och fortbildning. Kvalitetsarbetet fokuserar på avvikelshantering och medarbetarnas behov. Samverkan med kommunikationsenheten förbättras för att effektivt kommunicera förändringar och goda exempel.

Nämndernas utvecklingsmål

I enlighet med den nya styrmodellen ska varje nämnd, bolag och förbund bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet som utgår från nämndens grunduppdrag, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål och satsningar/uppdrag. Inom områden där nämnden bedömer att en förflyttning behöver ske för att utveckla verksamheten eller förbättra kvaliteten ska utvecklingsmål definieras och följas upp.

Inga fasta måltal för måluppfyllelsen ska anges. Istället görs en samlad bedömning av utvecklingen/trenden över tid, genomförda aktiviteter samt uppnådda effekter för dem kommunen är till för. Den samlade bedömningen för nämndernas utvecklingsmål har i delåret gjorts utifrån nedan skala:

- Grön - förbättrat
- Grå - oförändrat
- Röd - försämrat

Utvecklingsmål	Bedömning delår
<i>Kommunstyrelsen</i> Stärka den kommunala demokratin med särskilt fokus på delaktighet och transparens	 Förbättrat
<i>Kommunstyrelsen</i> Utveckla och samordna kommunens sociala hållbarhetsarbete	 Förbättrat
<i>Kommunstyrelsen</i> Utveckla och samordna kommunens ekologiska hållbarhetsarbete	 Förbättrat

Utvecklingsmål	Bedömning delår
<i>Kommunstyrelsen</i> Stärka kommunens krisberedskap	 Förbättrat
<i>Miljö- och byggnadsnämnden</i> Hållbar arbetsgivare	 Bedömning ej genomförd
<i>Miljö- och byggnadsnämnden</i> Integrera myndighetsperspektiven och geodata i samhällsbyggnadsprocessen	 Bedömning ej genomförd
<i>Miljö- och byggnadsnämnden</i> Förbättra kartans kvalitet	 Bedömning ej genomförd
<i>Socialnämnden</i> Under perioden 2024–2027 ökar och utvecklas samverkan med civilsamhället	 Bedömning ej genomförd
<i>Socialnämnden</i> Under perioden 2024–2027 ska förtroendet öka för socialnämndens verksamheter	 Bedömning ej genomförd
<i>Socialnämnden</i> Under perioden 2024–2027 ska socialnämndens verksamheter ha en hög rättssäkerhet	 Bedömning ej genomförd
<i>Socialnämnden</i> Under perioden 2024–2027 ska socialnämnden arbeta aktivt uppsökande och förebyggande	 Bedömning ej genomförd
<i>Socialnämnden</i> Under perioden 2024–2027 ska Socialnämndens verksamheter ha en hög tillgänglighet	 Bedömning ej genomförd
<i>Tekniska nämnden</i> Driftoptimerade fastigheter med låg förbrukning av energi, vatten och köldmedia	 Förbättrat
<i>Tekniska nämnden</i> Stärkt samarbetet kring yttre skötsel och utemiljöer tillsammans med andra nämnder och kommunala bolag	 Oförändrat
<i>Tekniska nämnden</i> Beredskap att hantera störningar och trygga nämndens leveranser	 Förbättrat
<i>Tekniska nämnden</i> Upprustning av hamnområdet och Klosterparken som skapar rekreation och Mälarnära upplevelser	 Oförändrat
<i>Upplevelsenämnden</i> Upplevelsenämndens verksamheter ska minska skillnader i barn och ungas uppväxtvillkor	 Bedömning ej genomförd

Utvecklingsmål	Bedömning delår
<i>Upplevelsenämnden</i> Upplevelsenämnden ska stärka folkhälsan och demokratin genom att utveckla befintliga mötesplatser och möjliggöra för att skapa nya mötesplatser med fokus på barn, unga och äldre.	 Bedömning ej genomförd
<i>Upplevelsenämnden</i> Upplevelsenämnden ska utveckla och stärka förutsättningarna för föreningsliv och övrigt civilsamhälle att möta invånarnas behov och utmaningarna i samhället	 Bedömning ej genomförd
<i>Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden</i> Ökad framtidstro hos barn och ungdomar	 Bedömning ej genomförd
<i>Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden</i> Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan	 Bedömning ej genomförd
<i>Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden</i> Öka andelen elever som fullföljer sin utbildning i gymnasieskolan	 Bedömning ej genomförd
<i>Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden</i> Öka andelen språkträningsinsatser till utrikesfödda	 Bedömning ej genomförd
<i>Vård- och omsorgsnämnden</i> Ekonomi i balans	 Försämrat
<i>Vård- och omsorgsnämnden</i> Vara en attraktiv arbetsgivare	 Försämrat
<i>Vård- och omsorgsnämnden</i> Mer effektiva och ändamålsenliga arbetssätt	 Förbättrat
<i>Vård- och omsorgsnämnden</i> Samordnade vård- och omsorgsprocesser	 Förbättrat
<i>Valnämnden</i> Valdeltagandet i Europavalet 2024 ska öka	 Försämrat
<i>Valnämnden</i> Valdeltagandet vid val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026 ska öka	 Bedömning ej genomförd

I nämndernas "Nämndplan med budget 2024 och plan 2025–2026" har nämnderna tillsammans definierat totalt 29 utvecklingsmål. Då utvecklingsmålen är nya har flera nämnder bedömt att det i delåruppföljningen är för tidigt för att uttala sig om måluppfyllelsen och därmed inte gjort någon bedömning. Däremot har nämnderna beskrivit hur utvecklingsmålet ska/har tagits omhand. Uppföljningen av utvecklingsmålen återfinns i respektive nämnds delårsrapport.

3.8 Satsningar och uppdrag från kommunfullmäktige

Satsningar från kommunfullmäktige

Satsning från:	Uppföljningskommentar
Kommunfullmäktiges årsplan 2024	<p>Satsning barn och unga</p> <p>I kommunfullmäktiges långsiktiga plan finns ökat särskilt fokus på barn och unga.</p> <p>Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har fått 30 miljoner kronor extra i budgeten, vilket möjliggör för nämnden att bibehålla en god kvalitet och utveckla verksamheten. Nämnden har i sin nämndplan lyft fram fyra utvecklingsmål som är extra prioriterade under perioden; att öka barn och ungas framtidstro, att öka andelen behöriga elever till gymnasieskolan, att öka andelen elever som fullföljer gymnasiet samt att öka språkinsatserna för utrikesfödda barn och unga.</p> <p>En nyanställd fritidsinspiratör arbetar tillsammans med samordnare för social hållbarhet, Fritidsbanken, skola, socialtjänst, föreningsdrivna mötesplatser, fritidsgårdar och föreningar för att hitta rätt vägar för att nå målgruppen. Tre föreningsdrivna mötesplatser finns nu i kommunen. I Lillkyrka finns en etablerad mötesplats sedan tidigare och nu finns även två nya som startats upp, en på Enavallen och en på Fanna IP. Arbeta pågår med att hitta ytterligare föreningar som vill starta upp en mötesplats för unga i kommunen.</p>
	<p>Brottsförebyggande verksamhet</p> <p>Under året har satsningen på brottsförebyggande verksamhet använts till en uppstart och implementering av en grupp med fältarbetare - "fältarna". Under våren påbörjade fältarna sitt uppdrag och arbetar uppsökande och förebyggande med ungdomar och deras föräldrar.</p>
	<p>Fortsatt verksamhetsutveckling</p> <p>Under första halvåret 2024 har flera centrala IT-projekt initierats, såsom e-signering och en ny telefonväxel. Ett AI-partnerskap med RISE har även skapats för att främja AI-arbete. Inom miljö- och byggnadsnämnden sker digitalisering av ärendehantering för att förbättra effektiviteten och inom socialnämnden leder verksamhetsutvecklingen till minskat antal externa placeringar och en överflyttning av vården till hemmaplan. Tekniska nämnden arbetar med driftoptimering och utvecklar e-tjänster och upplevelsenämnden implementerar ett nytt bokningssystem för att effektivisera processerna. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fokuserar på utvecklingsarbete kopplat till ökad närvaro och framtidstro och inom vård- och omsorgsnämnden fortgår verksamhetsutvecklingen enligt plan.</p>
	<p>Hållbarhet prioriteras</p> <p>Det pågår ett arbete med att ta fram en klimatfärdplan för Enköping. Samtliga nämnder och bolag är involverade samt även kommunens</p>

Satsning från:	Uppföljningskommentar
	<p>näringsliv och civilsamhälle.</p> <p>Av de medel som avsatts i den centrala omställningsfonden avseende klimatinsatser om totalt 2 miljoner kronor i driftbudgeten har 740 000 kronor hittills fördelats till olika projekt. Utöver det finns 1 miljon kronor i investeringsmedel avsatta. Investeringsmedlen kommer främst användas till laddstolpar.</p> <p>Arbetet med Länsstyrelsens färdplaner för ett hållbart län (våra hållbarhetslöften) pågår enligt plan. Bland annat ingår förverkligande av Regeringens livsmedelsstrategi, förbättrad vattenkvalitet, klimatanpassning och främjande av biologisk mångfald.</p> <p>Inom social hållbarhet sker flera trygghetsskapande initiativ i kommunen, bland annat utifrån kommunens handlingsplan kopplat till den nya lagen (2023:196) som reglerar kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet.</p>
	<p>Enköpings kommun har påbörjat ett arbete med att utveckla kommunens arbetsgivarvarumärke. Målet är ett varumärke som symboliserar Enköpings kommun som arbetsgivare och som hänger ihop med kommunens platsvarumärke.</p> <p>Stolthet över sin arbetsgivare stärker kommunens arbetsgivarvarumärke och Enköpings kommun blir på så sätt en attraktiv arbetsgivare. Aktiviteter för att stärka attraktiviteten är;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ökad kommunikation om vad vi gör och vart vi ska i vår kommun. • Stärkt ledarskap i form av trygga chefer som ser sina medarbetare, ger dem de förutsättningar, handlingsutrymme och inriktning som krävs för att de ska klara sitt uppdrag. • En arbetsmiljö som präglas av ett systematiskt arbetsmiljöarbete, med förmåner som bidrar till ett hållbart och hälsofrämjande liv. • Lönen är marknadsmässig och speglar marknadsstandarden och arbetsinsatsen.
	<p>Stöd till vägföreningar och arbetsresor med färdtjänst är genomfört. Under sommaren infördes även möjligheten till fria resor för barn och ungdomar som reser med färdtjänst för att möta upp de fria resor som andra barn och ungdomar erbjöds med UL-kort under sommaren.</p>

Uppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag från:	Uppföljningskommentar
Kommunfullmäktiges årsplan 2024	Effektiviseringskrav på nämnderna Under året har kommunstyrelsen genomfört behovsanalyser, och budgeten är i balans trots vissa extraordinära kostnader. Miljö- och byggnadsnämnden har effektiviserat icke värdeskapande arbetsmoment för att bevara servicenivåer och föreslår en kartläggning av digitaliseringsmöjligheter. Socialnämnden har uppfyllt de ålagda effektivitetskraven. Tekniska nämnden arbetar med budget och besparingar, trots ökade kostnader. Upplevelsenämnden har nått sina effektiviseringsmål men ser behov av större åtgärder för budgetbalans 2025. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden överväger nedläggningar av verksamheter. Vård- och omsorgsnämnden gör en översyn av sina arbetssätt och servicenivåer för att möta framtida utmaningar.

3.9 Förväntad utveckling

Krisberedskap och civilt försvar

Sveriges Nato-medlemskap har medfört en ökad förväntan på kommuner och civilsamhället. Konkret innebär det en förväntan att kommunen ska kunna bidra vid "Värdlandsstöd" utöver det utökade arbete från myndighetssverige som sker kopplat till totalförsvaret. Kommunen kommer skriva säkerhetsskyddsavtal för att kunna delta i planeringsarbete vilket påverkar både arbetsbelastning och krav på säkerheten, både administrativt och i vissa lokaler.

Demografisk utveckling

I juni publicerade SCB en ny befolkningsprognos, som visade stora förändringar för många kommuner. Alla kommuner förväntas få färre förskolebarn (1–5 år) de kommande fem åren, medan 180 kommuner också tappat grundskolebarn fram till 2028. Samtidigt ökar andelen 80-plussare i alla kommuner, med upp till 60 procent. Hälften av kommunerna beräknas minska i befolkning totalt, vilket påverkar deras skatteintäkter negativt. Denna förändring i demografi kräver en omställning hos kommunen.

Kompetensförsörjning

SKR lägger stor vikt vid de mänskliga resurserna och den brist som kommer uppstå vid bibehållen servicenivå och personalintensitet. Ett sätt att beskriva den ökande försörjningskvoten, det vill säga att andel äldre och yngre ökar i relation till andel i arbetsför ålder, är med orden "färre kommer behöva försörja fler". Kraven och förväntningarna på servicenivå har historiskt sett ökat med åren. Håller denna trend i sig kommer kommunsektorn behöva rekrytera så gott som all kommande ökning av arbetskraft.

Vård- och omsorgsnämndens underskott

Vård- och omsorgsnämnden har ett underskott på 30 miljoner kronor till följd av ökade personalkostnader inom äldreomsorg och LSS-boenden, med ett prognosticerat underskott på 51 miljoner kronor för året. De ökade kostnaderna beror framför allt på sjukfrånvaro, övertid och vikarier samt en utökning av hemtjänsten. För att möta dessa utmaningar har nämnden inlett ett omfattande förändringsarbete under året, med fokus på att skapa en hållbar ekonomi och undvika återkommande underskott, samt utveckla arbetssätt, samordna vårdprocesser, stärka arbetsgivarattraktiviteten och uppnå ekonomisk balans.

Förändring av organisationen i kommunen

Från 1 januari 2025 genomför Enköpings kommun en organisationsförändring inom samhällsbyggnadsområdet där två nya förvaltningar skapas. Miljö-, bygg- och planförvaltningen samordnar avdelningarna för strategisk planering och mark och exploatering från samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med miljö- och byggnadsförvaltningen. Samtidigt bildas en ny teknisk förvaltning som inkluderar verksamheter som fastighet, måltid, vatten och avlopp samt allmän plats. Rekrytering av två nya förvaltningschefer pågår.

Kommunfullmäktige har även beslutat att flytta ansvaret för kommunens arbetsmarknadsinsatser, inklusive rollen som arbetslöshetsnämnd och mottagandet av flyktingar, från utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden till socialnämnden. I samband med detta kommer utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att byta namn till utbildningsnämnden.

Klimat- och miljöarbete

Enköpings kommun jobbar aktivt med att sänka sitt koldioxidutsläpp med utgångspunkt från en koldioxidbudget. Analysen av koldioxidbudgeten ska ingå från 2024 som underlag i all verksamhetsplanering för förvaltningar/nämnder och bolag. Vidare startar arbetet med ett hållbarhetsprogram, i första hand med fokus på ekologisk hållbarhet, med utgångspunkt från det underlag som arbetats fram de senaste åren. Dessutom planeras en initiering av en klimatanpassningsplan som ett uppdrag från kommundirektörens ledningsgrupp (KDL). Detta sker med utgångspunkt i de händelser som skett i vår direkta närhet med bland annat översvämningar, men också som en av de förberedande aktiviteterna inom ramen för klimatarbetet, som en preventiv åtgärd.

Utveckling av resursfördelningsmodell

Enköpings kommun har identifierat behovet av att utveckla kommunens resursfördelningsmodell så att den bättre speglar kommunens och olika förvaltningars krav. I samband med detta deltar kommunen i ett projekt från SKR som syftar till att skapa en budgetprocess baserad på verksamheters "prislappar" och demografi. Projektet startade i augusti 2024 och pågår i ett år, med målet att främja en långsiktigt hållbar ekonomi genom en förbättrad resursfördelning. I SKR:s modell skapas tekniska ramar utifrån kostnadsutjämning och struktur, där "prislappar" representerar verksamheternas kostnader. Den nya modellen syftar till att ge kommunen ett politiskt prioriteringsutrymme genom att anpassa investerings- och resultatnivåerna.

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Resultaträkning

		Kommunkoncern				Kommun			
Mnkr	Not	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024
Verksamhetens intäkter	3	798,4	737,4	1 350,1	1 375,7	451,1	424,1	637,2	680,5
Verksamhetens kostnader	4	-2 717,3	-2 594,0	-4 332,3	-4 381,7	-2 486,7	-2 360,5	-3 792,2	-3 844,0
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-201,4	-196,1	-299,0	-307,6	-133,1	-130,3	-194,5	-205,3
Verksamhetens nettokostnader		-2 120,2	-2 052,7	-3 281,2	-3 313,6	-2 168,7	-2 066,6	-3 349,5	-3 368,8
Skatteintäkter	6	1 753,8	1 683,9	2 647,7	2 634,8	1 753,8	1 683,9	2 647,7	2 634,8
Generella statsbidrag och utjämning	7	557,3	509,2	798,3	818,5	557,3	509,2	798,3	818,5
Verksamhetens resultat		191,0	140,4	164,8	139,7	142,4	126,4	96,5	84,5
Finansiella intäkter		5,6	2,5	43,6	41,9	38,1	12,7	42,1	39,6
Finansiella kostnader		-96,1	-70,1	-170,1	-149,9	-67,5	-47,2	-104,2	-83,7
Resultat före extraordinära poster		100,4	72,9	38,3	31,7	113,1	91,9	34,4	40,4
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		100,4	72,9	38,3	31,7	113,1	91,9	34,4	40,4

4.2 Balansräkning

		Kommunkoncern			Kommunen		
Mnkr	Not	Utfall augusti 2024	Utfall helår 2023	Förändring mellan åren	Utfall augusti 2024	Utfall helår 2023	Förändring mellan åren
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Immateriella tillgångar		1,9	2,4	-0,5	1,4	1,6	-0,2
Materiella anläggningstillgångar							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		7 707,8	7 381,6	326,2	4 918,2	4 616,0	302,2
Maskiner och inventarier		354,7	349,7	5,0	127,7	121,5	6,2
Övriga materiella anläggningstillgångar		2,3	2,3	0,0	2,3	2,3	0,0

		Kommunkoncern			Kommunen		
Finansiella anläggningstillgångar		68,3	68,3	0,0	298,2	298,2	0,0
Summa anläggningstillgångar		8 134,9	7 804,3	330,6	5 347,8	5 039,6	308,1
Bidrag till infrastruktur		19,2	20,2	-1,0	19,2	20,2	-1,0
Omsättningstillgångar							
Förråd med mera		181,5	144,3	37,2	111,3	85,6	25,7
Fordringar		417,5	521,1	-103,6	371,8	460,0	-88,2
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank		139,6	93,4	46,2	138,9	90,7	48,2
Summa omsättningstillgångar		738,6	758,7	-20,2	622,0	636,3	-14,3
SUMMA TILLGÅNGAR		8 892,7	8 583,2	309,5	5 989,0	5 696,1	292,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital							
Årets resultat		100,4	109,9	-9,5	113,1	141,6	-28,5
Resultatutjämningsreserv		110,4	70,4	40,0	110,4	70,4	40,0
Övrigt eget kapital		2 289,7	2 219,8	69,9	2 173,5	2 072,0	101,6
Summa eget kapital		2 500,5	2 400,1	100,4	2 397,0	2 283,9	113,1
Avsättningar							
Avsättningar för pensionsskuld och liknande förpliktelser		470,4	366,2	104,2	444,7	344,5	100,2
Andra avsättningar		268,1	268,1	0,0	79,7	79,7	0,0
Summa avsättningar		738,5	634,3	104,2	524,4	424,2	100,2
Skulder							
Långfristiga skulder		4 554,5	4 214,6	339,9	2 534,5	2 312,7	221,8
Kortfristiga skulder		1 099,1	1 334,1	-235,0	533,0	675,3	-142,2
Summa skulder		5 653,6	5 548,7	104,9	3 067,6	2 988,0	79,6

		Kommunkoncern			Kommunen		
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		8 892,7	8 583,2	309,5	5 989,0	5 696,1	292,9
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER							
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ansvarsförbindelser							
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		652,2	632,6	19,6	652,2	632,6	19,6
Övriga ansvarsförbindelser		80,3	80,3	0,0	2 594,4	2 554,4	40,0
SUMMA ANSVARSFÖRBINDELSER		732,4	712,9	19,6	3 246,5	3 186,9	59,6

4.3 Noter och tilläggsupplysningar

Not 1: Redovisningsprinciper

Noter och tilläggsupplysningar

Not 1: Redovisningsprinciper

Enköpings kommuns årsredovisning har upprättats enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning och följer i allt väsentligt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, RKR. Inga avsteg har gjorts för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder. Om undantag förekommer från rekommendationerna redovisas detta i beskrivningen nedan under respektive punkt.

Beloppsgränser

I årsredovisningen har periodiseringar av intäkter och kostnader skett för att ge en rättvisande bild av kommunens resultat. Enligt kommunens anvisningar ska väsentliga belopp periodiseras (större än 50 000 kronor). Kostnadsräntor, räntebidrag och intäktsräntor har oavsett belopp periodiserats och belastar rätt redovisningsperiod.

Anläggningstillgångar

Kommunen tillämpar rådets rekommendation avseende tillgångars anskaffningsvärde. En tillgång betraktas som anläggningstillgång då livslängden överstiger tre år och anskaffningsvärdet är lika med eller överstiger ett halvt basbelopp exklusive moms.

Avseende immateriella anläggningstillgångar tillämpas ett halvt prisbasbelopp som lägsta gräns för väsentligt värde.

Upplysning i not om genomsnittlig nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång lämnas inte. Orsaken är att det i dagsläget inte är möjligt att på en aggregerad nivå ta fram dessa uppgifter från kommunens anläggningsregister.

Sammanställda räkenskaper

Följande företag ingår i den kommunala koncernen där kommunen har en betydande ägarandel.

Koncernföretag	Ägarandel
Enköpings kommuns moderbolag AB	100 %
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo	67 %

Under 2024 har kommunens ägarandel i kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo ökats med 2 procent till 67 procent. Kapitalandelsmetoden har använts för konsolidering av kommunkoncernsföretagen.

Följande intresseföretag omfattas inte av de sammanställda räkenskaperna i den kommunala koncernen då ägarandel eller betydande inflytande bedöms vara för låg.

Intresseföretag
Inera AB
SKL Kommentusgruppen AB
Vafab Miljö Kommunalförbund
Husbyggnadsvaror HBV Förening (EHB)
Stiftelsen nyföretagarcentrum i Enköping
Energikontoret i Mälardalen AB
Efo AB (ENA)

Kommunens drift- och investeringsbudget

Kommunen använder en modell för resursfördelning för att beräkna ett utgångsläge för fördelning av budgetramar till nämnderna. I modellen tas exempelvis hänsyn till befolkningsförändringar i olika åldersgrupper och förändringar av andra volymmått. Anslagen anvisas netto till respektive nämnd.

Internränta (intern redovisningsprincip)

Internräntan på investeringar är oförändrat 1,5 procent 2024.

Personalomkostnadspålägg (intern redovisningsprincip)

Interna PO-pålägg är 15,81 procent för personer födda mellan 1938–1957, 43,0 procent för övriga anställda samt 31,42 procent för arvoden till övriga förtroendevalda politiker och uppdragstagare.

Försäljning av tjänster till investeringar (intern redovisningsprincip)

Några verksamheter "säljer tjänster" till olika investeringsprojekt. Intäkten hos verksamheten blir då klassificerad som en "intern tjänst inom kommunen". När resultaträkningen sammanställs ska enligt redovisningsreglerna den interna redovisningen elimineras. De interna intäkterna tas då bort men ingen motsvarande kostnad finns att ta bort då dessa finns i investeringsredovisningen. Resultaträkningen justeras genom att lika mycket kostnader tas bort som det finns "interna intäkter mot investeringar".

Not 2: Uppskattning och bedömning

Exploatering

Utbyggnaden av infrastruktur i Grillbyängen har avslutats. Kommunen har en tvist med entreprenören angående utfört arbete. Tvisten bedöms avslutas under 2024.

Hagalund etapp 2, Storskogen etapp 1 samt ett grönstråk på Älvdansen är avslutade. Inom Älvdansen återstår dock åtgärder på räcke, etablering av plantor efter besiktningsanmärkningar och därefter ytterligare en besiktning. Genomförande av grönstråk Skvalbäcken i Älvdansen

kommer att ske under 2024 och i den slutliga utformningen och funktionerna finns ytterligare förstärkningsåtgärder kopplat till dagvatten och översvämningsrisk.

Utbyggnad av Storskogen etapp 2 och 5 pågår under 2024.

För Bahco deletapp 2 avvaktar kommunen besked från PEAB om start av utbyggnad av infrastruktur. Färdigställande av tidigare etapper utförs av PEAB och har fakturerats kommunen under 2024.

Utbyggnad av gata i Stenvreten pågår och kommer att avslutas under hösten.

Utbyggnad av infrastruktur i Lillsidan (gata i "Coeli-kvarteret") pågår och planeras vara avslutat under 2024.

Ombyggnation av en damm i Åkerberg pågår och planeras vara slutfört under hösten 2024.

Tvister

Kommunen har fem pågående tvister, tre tvister med leverantörer och två tvister med kund.

Skadeståndsanspråk

Det finns för närvarande nio skadeståndsanspråk mellan kommunen och leverantörer eller privatpersoner.

Kommunen har ett skadeståndsanspråk på en leverantör. Tre leverantörer och fem privatpersoner har lämnat skadeståndskrav på kommunen.

Bedömning av jämförelsestörande poster

En händelse som saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentliga belopp.

Grund för periodisering

Kommunen har ansökt om statliga bidrag från Migrationsverket och tillämpar försiktighetsprincipen där det råder osäkerhet kring utfallet. Bidrag för ekonomiskt bistånd och faktiska vårdnadskostnader bokas inte upp då de anses osäkra eller mycket osäkra vilket delvis beror på tidigare avslag. För asylsökande återsöks ersättning för utbildningskostnader och dessa ansökningar bokas upp med 50–70 procent beroende på skolform baserat på tidigare erfarenhet samt underlag. Ansökningar för kvotflyktingar samt tomhyror har sedan tidigare bokats upp upplupet men kommer från och med juli 2024 att ingå i en schablon som kommunerna får utan ansökan.

Not 3: Verksamhetens intäkter

Not 3, mnkr	Kommunkoncern		Kommun	
	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	11,3	11,3	11,1	11,1
Taxor och avgifter	192,7	146,9	204,0	156,8
Hyror och arrenden	238,1	231,2	45,7	46,0
Värme- och elintäkter	132,6	106,0	0,0	0,0
Bidrag från statliga myndigheter	145,0	162,6	145,0	162,6
Övriga bidrag	11,4	10,5	0,7	0,5
Upplösning av statliga investeringsbidrag	1,2	1,1	1,2	1,1

	Kommunkoncern		Kommun	
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	10,4	11,1	15,2	15,2
Intäkter från exploateringsverksamhet	22,7	26,6	22,7	26,6
Intäkter från försäljning av tomträtter	0,5	0,5	0,5	0,5
Realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar	1,0	3,5	1,0	3,5
Övriga intäkter	31,7	26,1	4,2	0,4
Summa	798,4	737,4	451,1	424,1
Jämförelsestörande poster som ingår i verksamhetens intäkter				
Gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag	36,4	0,0	36,4	0,0
Intäkter från försäljning av exploatering och tomträtter	23,1	27,0	23,1	27,0
Realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar	0,8	2,8	0,8	2,8
Elstöd	0,0	13,3	0,0	13,3
Summa jämförelsestörande poster:	60,4	43,1	60,4	43,1

Not 4: Verksamhetens kostnader

	Kommunkoncern		Kommun	
Not 4, mnkr	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader, inklusive pensionskostnader	-1 648,4	-1 539,5	-1 573,4	-1 473,1
Lämnade bidrag	-65,3	-57,7	-65,2	-57,8
Köp av huvudverksamhet	-418,1	-413,8	-439,3	-433,5
Lokal och markhyror	-49,9	-50,3	-78,1	-77,8
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	-507,3	-502,8	-335,0	-327,1
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-9,8	-6,2	-9,8	-6,2
Realisationsförlust och utrangering anläggningstillgångar	-0,1	-0,7	-0,1	-0,7
Förändring av avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Avgår, interna investeringar	14,3	15,6	14,3	15,6
Övriga verksamhetskostnader	-32,6	-38,5	0,0	0,0
Summa kostnader	-2 717,3	-2 594,0	-2 486,7	-2 360,5
	-2 717,3	-2 594,0	-2 486,7	-2 360,5
Jämförelsestörande poster som ingår i verksamhetens kostnader				
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-9,8	-6,2	-9,8	-6,2
Summa jämförelsestörande poster:	-9,8	-6,2	-9,8	-6,2

Not 5: Avskrivningar och nedskrivningar

	Kommunkoncern		Kommun	
Not 5, mnkr	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivning immateriella anläggningar	-0,5	-0,4	-0,2	-0,2
Avskrivning anläggningar och fastigheter	-164,2	-159,6	-112,5	-110,1
Avskrivning maskiner och inventarier	-35,7	-35,0	-19,4	-19,1
Upplösning av bidrag till infrastruktur	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Summa	-201,4	-196,1	-133,1	-130,3

Not 6: Skatteintäkter

	Kommunkoncern		Kommun	
Not 6, mnkr	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023
Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 753,4	1 656,6	1 753,4	1 656,6
Preliminär slutavräkning innevarande år	8,5	17,3	8,5	17,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	-8,0	10,1	-8,0	10,1
Övriga skatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	1 753,8	1 683,9	1 753,8	1 683,9

Not 7: Generella statsbidrag och utjämning

	Kommunkoncern		Kommun	
Not 7, Generella bidrag och utjämning (miljoner kronor)	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023	Utfall augusti 2024	Utfall augusti 2023
Inkomstutjämning	344,9	343,2	344,9	343,2
Kostnadsutjämning	23,6	21,2	23,6	21,2
Regleringsbidrag	98,3	74,4	98,3	74,4
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	5,4	-0,7	5,4	-0,7
Kommunal fastighetsavgift	73,3	68,2	73,3	68,2
Övriga bidrag	11,7	2,8	11,7	2,8
Summa	557,3	509,2	557,3	509,2
Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella bidrag	0,4	2,3	0,4	2,3

Not 8: Extraordinära poster

Inga extraordinära intäkter eller kostnader förekommer under 2023 och 2024.

Not 9: Andra ansvarsförbindelser

Övriga ansvarsförbindelser är för Kommunkoncern 80,3 (73,6) och för Kommun 2 594,4 (2 546,7).

Not 10: Säsongsvariationer och cykliska effekter

Kommunens verksamheter har inte rapporterat några väsentliga säsongsvariationer eller cykliska effekter på resultatet. ENA Energi uppger att el- och fjärrvärmeintäkter och tillhörande elkostnader kan påverkas av säsongsvariation och temperaturskillnader.

4.4 Driftredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Kommunfullmäktige och revision	-13,0	-9,0	-8,1	-13,4	-13,1	0,3
Kommunstyrelsen	-177,8	-109,7	-133,2	-214,2	-214,5	-0,3
Räddningstjänst, medlemsbidrag	-46,8	-31,2	-32,7	-47,7	-49,3	-1,6
Överförmyndarnämnd	-4,5	-3,0	-3,1	-4,9	-4,9	0,0
Miljö- och byggnadsnämnd	-25,9	-17,1	-17,8	-24,1	-26,3	-2,3
Socialnämnd	-258,6	-176,8	-179,5	-279,7	-274,7	5,0
Teknisk nämnd	-167,8	-97,2	-99,8	-165,9	-169,0	-3,1
Upplevelsenämnd	-161,0	-108,5	-106,1	-160,9	-160,9	0,0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-1 388,2	-925,2	-936,6	-1 432,5	-1 428,3	4,2
Valnämnd	-0,4	-0,3	-1,1	-1,6	-1,6	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	-1 021,9	-673,5	-727,7	-1 041,0	-1 092,2	-51,2
Avgår generella statsbidrag från nämnderna*	-2,8	-2,8	-11,7	-5,2	-16,2	-11,1
Summa skattefinansierad verksamhet	-3 268,6	-2 154,3	-2 257,3	-3 391,1	-3 451,0	-60,0
Vatten och avlopp	-16,0	-6,7	-2,4	0,0	-21,1	-21,1
Summa styrelser och nämnder	-3 284,6	-2 161,0	-2 259,7	-3 391,1	-3 472,2	-81,1
Centrala poster	166,3	94,4	91,1	36,3	87,2	50,9
Reserv till förfogande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-3 118,3	-2 066,6	-2 168,6	-3 354,7	-3 384,9	-30,2
Skatteintäkter	2 534,8	1 683,9	1 753,8	2 647,7	2 634,8	-12,9
Generella statsbidrag och skatteutjämning	762,9	506,4	545,6	798,3	818,5	20,2
Tillkommer generella statsbidrag från nämnderna*	2,8	2,8	11,7	5,2	16,2	11,1
Finansiella poster	-40,7	-34,5	-29,5	-62,1	-44,1	17,9
Totalt (mnkr)	141,6	91,9	113,1	34,4	40,4	6,0

I tabellen ovan återfinns den senaste beslutade budgeten för 2024.

På kommunfullmäktige den 13 februari 2024 beslutades om en organisatorisk förändring för 2024 (KS2023/771). De förändringar som beslutades var att miljö- och byggnadsnämndens budget på 25,1 miljoner kronor har utökats med 0,1 miljoner kronor och socialnämndens budget på 281,6 miljoner kronor har minskats med 0,1 miljoner kronor.

På kommunfullmäktige den 12 mars 2024 beslutades om en ändringsbudget för 2024 (KS2023/632). De förändringar som beslutades var att kommunstyrelsens budget på 206,7 miljoner kronor har utökats med 7,5 miljoner kronor. Miljö- och byggnadsnämndens budget på 25,2 miljoner kronor har minskats med 1,1 miljoner kronor. Socialnämndens budget på 281,5 miljoner kronor har minskats med 1,8 miljoner kronor. Tekniska nämndens budget på 168,5 miljoner kronor har minskats med 2,6 miljoner kronor. Upplevelsenämndens budget på 162,7 miljoner kronor har minskats med 1,8 miljoner kronor. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget på 1 437,0 miljoner kronor har minskats med 4,5 miljoner kronor. Vård- och omsorgsnämndens budget på 1 045,2 miljoner kronor har minskats med 4,2 miljoner kronor. Budgeten för centrala poster på 44,8 miljoner kronor i intäkter har minskats med 8,5 miljoner kronor.

*I driftredovisningen för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, valnämnden samt vård- och omsorgsnämnden ingår generella statsbidrag. I helårsprognosen för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ingår en intäkt på 12,1 miljoner kronor, för valnämnden ingår en intäkt på 1,3 miljoner kronor samt för vård- och omsorgsnämnden ingår en intäkt på 2,8 miljoner kronor.

4.5 Investeringsredovisning kommunkoncern

Investeringar kommunkoncern (mnkr)	Bokslut 2023	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2024	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avvikelse prognos helår mot budget
Nämnd/styrelse						
Kommunstyrelsen	-4,2	-3,5	-4,7	-15,0	-11,60	3,4
Miljö- och byggnadsnämnd	-0,7	0,0	0,0	-1,3	-0,61	0,7
Socialnämnd	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	-0,20	0,0
Teknisk nämnd	-388,5	-236,4	-170,6	-598,6	-549,91	48,7
Upplevelsenämnd	-14,9	-6,4	-10,2	-21,2	-21,20	0,0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	-3,1	-1,8	-11,1	-31,8	-31,80	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	-6,1	-4,1	-2,1	-4,2	-4,20	0,0
Investeringsbidrag	3,9	0,4	0,0	14,0	13,95	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	-413,8	-251,8	-198,9	-658,4	-605,6	52,8
Taxefinansierad verksamhet	-239,7	-146,4	-191,1	-415,9	-381,3	34,6
Investeringsbidrag	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa taxefinansierad verksamhet, VA	-239,5	-146,4	-191,1	-415,9	-381,3	34,6
Summa markförvärv	0,0	0,0	-50,9	-70,0	-70,0	0,0
Investeringar totalt kommunen	-653,3	-398,2	-441,0	-1 144,3	-1 056,9	87,4
Kommunala bolag						
AB Enköpings hyresbostäder	-135,0	-90,0	-49,0	-188,0	-142,0	46,0
ENA Energi AB	-38,3	-23,0	-63,6	-116,9	-103,2	13,7
Investeringsbidrag AB Enköpings hyresbostäder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kommunala bolag	-173,3	-113,0	-112,6	-304,9	-245,2	59,7
Investeringar totalt kommunkoncern (mnkr)	-826,6	-511,2	-553,6	-1 449,2	-1 302,1	147,1

5 Bilagor nämndernas rapporter (separata dokument)

5.1 Kommunstyrelsen

5.2 Miljö- och byggnadsnämnden

5.3 Socialnämnden

5.4 Tekniska nämnden

5.5 Upplevelsenämnden

5.6 Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

5.7 Vård- och omsorgsnämnden

5.8 Valnämnden

6 Bilagor bolagens och kommunalförbunds rapporter (separata dokument)

6.1 Moderbolag (EMAB)

6.2 ENA Energi AB

6.3 AB Enköpings hyresbostäder (EHB)

6.4 Kommunalförbundet Räddningstjänsten Enköping-Håbo

7 Revisionsberättelse (separat dokument)